JAARSTUKKEN 2017

Regionale Ambulance Voorziening
BRABANT MIDDEN-WEST-NOORD

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

INLEIDING

Voor u ligt de jaarrekening 2017 van de RAV Brabant Midden-West-Noord. Met deze jaarrekening leggen wij verantwoording af aan het Algemeen Bestuur van de RAV over de verschillen tussen begroting en werkelijkheid in prestaties en financiën.

De exploitatie van de RAV sluit af met een positief resultaat van € 473.269,=.

Het Algemeen Bestuur van de RAV is bevoegd om de jaarrekening 2017 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 4 april 2018

Mevrouw M.T.M. Hendrickx
Voorzitter van het Dagelijks Bestuur

Dhr. G.T.B. Jacobs
Secretaris

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG 3
1 BELEIDSVERANTWOORDING 4
1.1 Doelstelling en activiteiten 4
1.2 Realisatie beleid 4
1.3 Financiële gang van zaken 2017 8
2 PARAGRAFEN 10
2.1 Paragraaf verbonden partijen 10
2.2 Paragraaf inkoop 10
2.3 Paragraaf onderhoud kapitaalsgoederen 10
2.4 Paragraaf bedrijfsvoering 11
2.5 Paragraaf financiering 13
2.6 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 14
JAARREKENING 19
3 GRONDSLAGEN 20
3.1 Algemene grondslagen 20
3.2 Specifieke grondslagen van waardering 20
4 BALANS PER 31 DECEMBER 2017 22
5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 23
5.1 Activa 23
5.2 Passiva 26
6 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN 29
7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN 30
8 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 32
9 TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2017 33
10 OVERIGE GEGEVENS 37
10.1 Resultaatbestemming 37
10.2 Bestuursverklaring 38
10.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 39

BIJLAGEN

Bijlage 1 Staat van vaste activa 42
Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen 44
Bijlage 3 Staat van langlopende leningen 45
Bijlage 4 Bestuurssamenstelling 46
Bijlage 5 Outputrapportage 48
Bijlage 6 Specificatie financieringsverschil 52
Bijlage 7 Kostenverdeelstaat van Het Service Centrum 53
Bijlage 8 Overzicht van baten en lasten over 2017 per afdeling 54
Bijlage 9 MKA Brabant-Noord 55
Bijlage 10 MKA Midden- en West-Brabant 58
Bijlage 11 RAV Brabant-Noord 61
Bijlage 12 RAV Midden- en West-Brabant 65
Bijlage 13 Overige activiteiten 69

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

JAARVERSLAG

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

1 BELEIDSVERANTWOORDING

1.1 Doelstelling en activiteiten

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord is per 31 oktober 2005 opgericht. Tot en met 31 december 2005 waren alle ambulance- en meldkameractiviteiten ondergebracht bij de GGD Hart voor Brabant en de GROGZ West-Brabant.
Per 1 januari 2008 is al het personeel, dat voorheen nog gedetacheerd werd vanuit de GGD Hart voor Brabant en de GROGZ West-Brabant, ondergebracht in de GR RAV Brabant Midden-West-Noord. Verder is per 1 januari 2008 de activa, passiva en het personeel van Ambulancedienst Timmermans BV overgenomen door de RAV Midden- en West-Brabant.

De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg. Zij tracht dit doel te bereiken met alle wettelijke toegestane middelen die daaraan naar haar mening kunnen bijdragen.

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord heeft tot taak:
- Het instellen en instandhouden van een Regionale Ambulancevoorziening ten behoeve van het werkgebied Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het instandhouden van een meldkamer ambulancezorg ten behoeve van het werkgebied Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan van de regio's Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord;
- Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen ten behoeve van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.

1.2 Realisatie beleid

Prestatiecontracten zorgverzekeraars
Conform de nieuwe bekostigingssystematiek voor de ambulancezorg, die in 2014 werd ingevoerd, is de te leveren beschikbaarheid de basis voor het te ontvangen budget en niet meer de te leveren productie. Het door de NZa aan de RAV toegekende budget is het maximumbudget waarover in het lokaal overleg met de zorgverzekeraars moet worden onderhandeld. Bij deze onderhandelingen worden door zorgverzekeraars en RAV jaarlijkse prestatieafspraken overeengekomen.
Landelijk is door zorgverzekeraars afgesproken dat de laatste 2,5% van het initieel toegekende budget voor spreiding en beschikbaarheid afhankelijk wordt gesteld van vooraf overeengekomen prestaties. Het te realiseren percentage A1-overschrijdingen is landelijk de belangrijkste prestatie-indicator met 1,25% van de maximale korting van 2,5%. Voor de overige 1,25% worden per budgetjaar lokaal afspraken gemaakt.

In 2017 werden voor beide RAV's afspraken gemaakt over een drietal prestatie-indicatoren: responstijd urgentie A1, responstijd urgentie A2 en nalevingsscore op de protocollen van het meldkameruitvraagsysteem ProQA.

- Responstijd urgentie A1: De afspraak op de responstijden A1 over 2017 met de zorgverzekeraars (6% voor BN en 6,1% voor MWB) werd in beide regio's niet behaald. Beide regio's kwamen uit op 7,4%.
- Responstijd urgentie A2: Brabant-Noord scoorde 3,7% en Midden- en West-Brabant 2,9%. Hiermee werd in beide regio's de prestatieafspraak van 5% ruim behaald.
- Nalevingsscore ProQA: De meldkamer Brabant-Noord scoorde 92% naleving van de uitvraagprotocollen, en de meldkamer Midden- en West-Brabant 94%. Hiermee werd de prestatieafspraak van 90% door beide meldkamers behaald.

Als gevolg van het deels behalen van de prestatieafspraken kregen zowel RAV Midden- en West-Brabant als RAV Brabant-Noord een korting van 1,25% op het budget. Met deze korting was al rekening gehouden in de begroting.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Productie en prestaties

Het overschrijdingspercentage op de ritten met urgentie A1 steeg in beide regio's van 6,5% naar 7,4%. Stijging van de overschrijdingspercentage lijkt een landelijke trend te zijn. Sinds 2015 slaagt slechts nog een enkele RAV er in om de norm van maximaal 5% overschrijdingen te behalen. De RAV Brabant Midden-West-Noord ziet de volgende oorzaken voor het verslechteren van de prestaties:

- Het grootste deel van de geplande paraatheidsuitbreiding is nog niet uitgevoerd en nog in voorbereiding (werving en opleiding personeel) en wordt gerealiseerd vanaf 1 januari 2018. Structureel personeelstekort in de acute zorgsector bemoeilijkt de werving.
- Ondanks dat het ritaanbod stabiliseerde en er in 2017 geen productiestijging was, heeft de aanhoudende volumegroei van de afgelopen jaren het ritaanbod op een dermate hoog niveau gebracht dat de paraatheid onder druk blijft staan. Onderzoek door KPMG wijst uit dat de groei vrijwel geheel wordt veroorzaak door 112-meldingen.
- Verhoogd patiëntenaanbod op de SEH's genereert langere wachttijden voor ambulanceteams (off load delay), dit heeft een negatief effect op de beschikbaarheid.
- Door aanpassing urgenties indicatiestelling op de meldkamer is er een verschuiving van A1 naar A2, waardoor een stijging van de rittijden in het spoedvervoer, met als gevolg meer druk op de beschikbaarheid.
- Buitenregionale ritten: de RAV MWB rijdt onevenredig vaak voor de RAV Zeeland (met name Tholen) en Limburg-Noord (de ritten voor de drie gemeenten in Limburg-Noord zijn door RIVM aan ons toegerekend en als zodanig meegenomen in de berekening voor S&B in Haps. Is dus eigenlijk geen burenhulp).

In 2016 werd het referentiekader herrekend, op basis hiervan werd het budget voor ambulancezorg eind 2016 verhoogd. Vanwege logistieke redenen (werving en opleiden personeel) kan dit budget pas begin 2018 worden omgezet in paraatheid. De plannen voor deze inzet zijn inmiddels in overleg met de zorgverzekeraars opgesteld. In 2017 is eveneens het referentiekader herrekend. Het extra budget dat hiervoor toegekend is vanaf 2018 wordt grotendeels in 2019 omgezet in paraatheid.

<u>Uitbreiding paraatheid</u>

In overleg met de zorgverzekeraars breidde de RAV Midden- en West-Brabant per 1 november 2017 zijn paraatheid uit. Het hiervoor benodigde budget werd in 2016 toegekend, op basis van een landelijke herberekening door het RIVM van de benodigde capaciteit per RAV-regio om de eis van 95% dekking te realiseren. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor verpleegkundigen kon deze uitbreiding pas eind 2017 plaatsvinden:

- Extra dagdienst (weekend) post Tilburg-Noord
- Extra dagdienst (werkdagen) post Breda-Noord

Naast bovenstaande uitbreiding vond een herschikking van stationeringsposten plaats: de posten Giessen en Nieuwendijk vervielen, en er werden nieuwe posten in gebruik genomen in Almkerk, Genderen en Wijk en Aalburg. Deze nieuwe locaties beogen een betere spreiding van het werkgebied.

Bij de RAV Brabant-Noord vond in 2017 geen uitbreiding van paraatheid plaats. De extra middelen uit 2016 worden pas per 1 januari 2018 geëffectueerd. In 2017 zijn hiervoor wel nieuwe medewerkers aangenomen, die de initiële opleiding hebben gevolgd.

Zorgevaluatie

De in 2015 gestarte thematische zorgevaluaties (in het kader van het project Patiëntveiligheid van binnenuit) zijn in 2017 verder uitgebreid. Speciaal hiervoor getrainde verpleegkundigen scoren de ritten van collega's en koppelen deze scores terug door middel van evaluatiegesprekken. Doel is door het verkrijgen van (zelf)inzicht in de kwaliteit van het verpleegkundig/medisch handelen, de kwaliteit van zorg en dus de patiëntveiligheid verder te vergroten. In de regio MWB werd 6,5% van alle hulpverleningen met urgentie A1 geëvalueerd, in de regio BN was dit 2,8% vanwege tijdelijke beperkte inzetbaarheid van enkele ZEB-ers (zorgevaluatiebegeleiders) in deze regio.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Vervoer personen met verward gedrag
In 2017 is in toenemende mate aandacht gevraagd voor de problematiek rondom de opvang en vervoer van personen met verward gedrag. Veelal werden deze personen vervoerd door de politie en tot de beoordeling door de crisisdienst tijdelijk opgevangen in een politiecel. Dit legt niet alleen een onterecht groot beslag op de beschikbare politiecapaciteit, maar wordt ook ervaren als onnodig stigmatiserend voor deze patiënten. Om die reden is besloten dat met ingang van 1 januari 2018 dit vervoer alleen nog door de politie wordt gedaan, indien er sprake is van een strafbaar feit. Voor al het overige vervoer naar de beoordelingslocatie van de GGZ (SPOR) is de RAV de aangewezen vervoerder. Dit betekent een toename van het ritaanbod. Om deze stijging aan te kunnen zal de RAV enerzijds de capaciteit "laagcomplex vervoer" uitbreiden en functiedifferentiatie invoeren.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Vooruitzichten

Tijdelijke Wet ambulancezorg
De tijdelijke vergunningen zijn met drie jaar verlengd tot uiterlijk 1 januari 2021, waarna definitieve wetgeving zal gaan gelden. In 2017 liet VWS een onderzoek uitvoeren naar de mogelijke stelsels voor ambulancezorg. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal naar verwachting in 2018 een keuze gemaakt worden, en zal duidelijk worden of er wel of geen aanbesteding moet plaatsvinden. De RAV Brabant MWN wil zo goed mogelijk voorbereid zijn op wat er komen gaat. We willen voldoen aan alle eisen (voor zover deze al bekend zijn en vastgelegd in de beleidsregels), zoals NEN7510-certificering (informatieveiligheid). Daarnaast willen we ons onderscheiden door te excelleren. Een voorbeeld hiervan is ons project 'Patiëntveiligheid van binnenuit', een innovatieve manier om de patiëntenzorg te verbeteren door (intercollegiale) zorgevaluatie.

Onderzoek alternatieve rechtsvorm RAV
Met het oog op de hierboven genoemde ontwikkeling en de gewijzigde zeggenschap ten aanzien van de ambulancezorg, is in 2016 in opdracht van het Dagelijks Bestuur onderzoek gedaan naar een mogelijk alternatieve rechtsvorm voor de GR RAV. In samenwerking met van Benthem & Keulen Advocaten en Notarissen, Mercer Pensioenadviseurs en Price Waterhouse & Cooper, is een advies opgesteld. Op basis van dit advies besloot het Algemeen Bestuur van de RAV nog geen actie te ondernemen in afwachting van de landelijke ontwikkelingen.

Landelijke meldkamerorganisatie (LMO)
Een grote landelijke ontwikkeling is de LMO. Alle meldkamers in Nederland moeten conform de nieuwe regio-indeling worden samengebracht in maximaal 10 meldkamerlocaties. Vanwege de verbouwing van de huisvesting van de meldkamer in Den Bosch verhuisde het meldkamerpersoneel in het voorjaar van 2017 tijdelijk naar de meldkamer van Zuidoost-Brabant in Eindhoven. De verbouwing in Den Bosch is medio 2018 gereed. Als gevolg van technische problemen rondom C2000 op landelijk niveau, wordt de ingebruikname van de nieuwe meldkamer uitgesteld. Deze vertraging heeft vooralsnog geen invloed op het traject in Midden- en West-Brabant en Zeeland, omdat de nieuwbouw van de gemeenschappelijke huisvesting in Bergen op Zoom naar verwachting op zijn vroegst eind 2019 gereed zal zijn.

Verbeteren van kwaliteit in de acute zorgketen
De huidige norm van 15 minuten responstijd wordt door VWS nog steeds als belangrijkste prestatie-indicator gezien, hoewel deze niet gebaseerd is op enige wetenschappelijke onderbouwing van de te behalen gezondheidswinst. Er zijn teveel factoren, gelegen buiten de ambulancezorg, die de te behalen gezondheidswinst gunstig of ongunstig kunnen beïnvloeden. Om die reden is de te behalen gezondheidswinst alleen te onderzoeken in de zorgketen. Een voorbeeld is het aantal patiënten met een acuut coronair syndroom, dat binnen 45 minuten wordt gepresenteerd voor een PCI-behandeling of het aantal patiënten met een CVA dat binnen 45 minuten wordt gepresenteerd voor trombolyse. Brancheorganisatie AZN ontwikkelt momenteel een aantal indicatoren voor de ambulancezorg die de kwaliteit van de geleverde zorg kunnen meten.

Knelpunt personeel en inzet BMH
Een van de grootste uitdagingen in de komende jaren is te kunnen blijven beschikken over voldoende vakbekwaam personeel, met name ambulanceverpleegkundigen. Bij handhaving van de huidige criteria voor de werving van deze groep medewerkers moet er "gevist worden uit de bestaande vijver" van IC- en SEH-verpleegkundigen, waarvan landelijk inmiddels wel wordt onderkend dat deze opdroogt. De oplossing voor het tekort aan ambulanceverpleegkundigen wordt gezocht in aanpassing van de instroomcriteria en functiedifferentiatie. In 2017 is er een experimenteerartikel van kracht geworden dat de inzet van Bachelors Medische Hulpverlening (BMH'ers) mogelijk maakt. De RAV heeft een aantal geschikte BMH-afgestudeerden, die hun stage al deden bij de RAV, in dienst genomen. Inmiddels hebben zij hun interne traineeship afgesloten en zijn zij per 1 januari 2018 zelfstandig inzetbaar.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

1.3 Financiële gang van zaken 2017

Onderstaand worden per organisatorische afdeling de baten, lasten en resultaten weergegeven. Bij de afdelingen worden deze nader geanalyseerd en toegelicht.

Baten

De bedrijfsopbrengsten van de RAV Brabant Midden-West-Noord hebben zich in 2017 ten opzichte van de begroting als volgt ontwikkeld.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
MKA Brabant Noord	1.540	1.541	-1
MKA Midden/West Brabant	2.639	2.599	40
RAV Brabant Noord	17.146	17.485	-339
RAV Midden/West Brabant	31.238	31.550	-312
Overige activiteiten	165	142	23
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	52.728	53.317	-589

Lasten

De ontwikkeling van de bedrijfslasten is als volgt.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
MKA Brabant Noord	1.656	1.645	11
MKA Midden/West Brabant	2.296	2.556	-260
RAV Brabant Noord	17.093	17.451	-358
RAV Midden/West Brabant	30.934	31.300	-366
Overige activiteiten	96	130	-34
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	52.075	53.082	-1.007

Incidenteel en financieel resultaat

De ontwikkeling van de buitengewone baten en lasten (inclusief resultaat deelneming) en de financiële baten en lasten is als volgt.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
MKA Brabant Noord	-	-	-
MKA Midden/West Brabant	-	-	-
RAV Brabant Noord	-146	-106	-40
RAV Midden/West Brabant	-34	-129	95
Overige activiteiten	-	-	-
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	-180	-235	55

Resultaten

De ontwikkeling van de resultaten voor bestemming (inclusief financiële baten en lasten en bijzondere baten en lasten) van de RAV Brabant Midden-West-Noord is als volgt.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

(in duizenden euro's)

AFDELING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
MKA Brabant Noord	-116	-104	-12
MKA Midden/West Brabant	343	43	300
RAV Brabant Noord	-93	-72	-21
RAV Midden/West Brabant	270	121	149
Overige activiteiten	69	12	57
Totaal RAV Brabant Midden-West-Noord	473	-	473

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

2 PARAGRAFEN

2.1 Paragraaf verbonden partijen

Hart voor Brabant Doktersdiensten BV
De aandelen van Hart voor Brabant Doktersdiensten zijn in 2017 verkocht voor de nominale waarde.

2.2 Paragraaf inkoop

In 2017 is verder uitvoering gegeven aan het Inkoopwerkplan. Er is prioriteit gegeven aan inkopen die bij de spendanalyse voor financiële rechtmatigheid (Jaarrekening 2016) als niet rechtmatig zijn beoordeeld.
In 2017 is hard gewerkt aan het vernieuwen van het strategische inkoopbeleid. Deze is vastgesteld eind 2017.

2.3 Paragraaf onderhoud kapitaalsgoederen

Doel van het onderhoud is om, kapitaalverlies te voorkomen en de gebouwen en installaties, in zodanige, (bouw) technische staat, te houden, dat de gebruiksmogelijkheden en/of huurinkomsten gewaarborgd zijn. Hiervoor is een beleid voor meerjaren onderhoudsplanning opgesteld.

De basis voor de meerjaren onderhoudsplanning betreft een conditiemeting van het gebouw. Op basis daarvan wordt de onderhoudsplanning gemaakt. Deze conditiemeting wordt door gecertificeerde inspecteurs uitgevoerd voor alle locaties, dit conform de NEN 2767. Hierbij maakt men gebruik van de elementencoderingen gebaseerd op de NL-SFB codering. De NL-SFB codering heeft zich in Nederland ontwikkeld tot de standaard op het gebied van elementgerichte classificaties en wordt veel toegepast bij meerjaren onderhoud. Deze gegevens zijn door Planon opgenomen in Planon Facility Office. Dit is het softwarepakket dat gebruikt wordt voor de MJOP, en met de door Planon aangeleverde kengetallen verwerkt tot de Meer Jaren Onderhoud Planning. De MJOP is een richtlijn voor uitvoering van onderhoud met een raming van de kosten. Op basis van deze MJOP worden de jaarlijks opgenomen activiteiten uitgevoerd. We gebruiken als standaardnorm voor de mate en wijze van onderhoud, de waardering "goede conditie".
Jaarlijks worden nog een aantal zaken nagetrokken door de projectleider huisvesting:

1. Is de conditie zodanig dat uitvoering noodzakelijk is (dit is o.a. afhankelijk van de intensiteit van het gebruik en kan daardoor afwijken). Op basis van de bevindingen wordt het tijdstip, jaar van onderhoud, eventueel in de MJOP aangepast.
2. Zijn er activiteiten te combineren waardoor er voor het primaire proces maar 1 keer overlast is (b.v. schilderwerk en vervanging vloerbedekking in één keer, of als een verbouwing noodzakelijk is het planmatig onderhoud hiermee combineren). Op basis van deze bevindingen en overwegingen kan het MJOP eventueel ook worden aangepast.
3. Zijn er ontwikkelingen m.b.t. het gebouw waardoor uitvoering niet meer opportuun is (b.v. gaat een locatie verhuizen of wordt een locatie op termijn opgeheven). Op basis van deze bevindingen kan het MJOP eventueel ook worden aangepast.

De gegevens in het MJOP moeten steeds worden aangevuld met gegevens vanuit de praktijk. Dit kan naar aanleiding van de jaarlijkse eigen visuele inspectie, en/of op basis van ervaringscijfers van daadwerkelijke uitvoering. Dit is een continu proces. De visuele inspectie conform de NEN 2767 wordt voor de panden in eigendom, elke 5 jaar herhaald. Deze externe inspectie kan ook aanpassingen in het MJOP tot gevolg hebben.

EED (Energy Efficiency Directive)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Conform Europese regelgeving zijn we verplicht Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen en een Duurzaamheid en Energiebeleid te hebben. Dit heeft tot gevolg dat we komende periode t/m 2021 diverse investeringen op dit gebied gepland hebben. In 2017 zijn hiervoor ook al investeringen gerealiseerd, zoals b.v. de aanschaf van zonnepanelen.

In 2017 hebben we verder vooral reguliere storingsonderhoud gehad. Een groot gedeelte van de geplande meerjarenonderhoud is om uiteenlopen redenen doorgeschoven naar 2018. Wel heeft er schilderwerk op standplaatsen plaats gevonden. De reguliere onderhoudskosten zijn terecht gekomen in de exploitatie en het schilderwerk wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve huisvesting.

2.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Hét Service Centrum

Hét Servicecentrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het samen uitvoeren van ondersteunende diensten, zoals financiën, informatisering en automatisering, personeelszaken, kwaliteit en facilitaire zaken. Deze samenwerking is geregeld in een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' die het risico van btw-heffing afdekt en waarvan de GGD Hart voor Brabant penvoerder is.
Het gebrek aan duidelijke taakverdeling tussen HSC en de moederorganisaties, ontevredenheid over de kwaliteit van een aantal producten van HSC en verschillende visies van de moederorganisaties heeft ervoor gezorgd dat in 2017 de taken van HSC zijn doorgelicht om te komen tot een toekomstbestendige bedrijfsvoering & control. Er is bekeken welke (soort) taken bij HSC thuishoren en welke bij de moederorganisaties. Uitgangspunten hierbij waren dat HSC de nadruk legt op operationele excellentie, met een standaard dienstverlening en geen maatwerk per organisatie. Begin 2018 zal dit verder uitgerold worden.

Personeel

Het beschikken over voldoende, goed opgeleide, bevoegde, bekwame en gemotiveerde medewerkers, die kwalitatief en kwantitatief goede producten leveren is een basisvoorwaarde voor het realiseren van de RAV-doelstellingen. Een van de grootste uitdagingen in 2017, maar zeker ook voor de komende jaren, is te kunnen beschikken over voldoende vakbekwame ambulanceverpleegkundigen. Voor de werving van deze groep medewerkers moet er "gevist" worden uit dezelfde vijver als die van de ketenpartners, waarvan landelijk inmiddels wel wordt onderkend dat deze opdroogt. De oplossing voor het tekort aan ambulanceverpleegkundigen wordt gezocht in aanpassing van de instroomcriteria en functiedifferentiatie.

In 2017 is het experimenteerartikel voor de Bachelors Medische Hulpverlening (BMH'ers) van kracht geworden. De RAV Brabant MWN heeft al jaren een voortrekkersrol vervult om de toetreding van deze nieuwe beroepsbeoefenaars binnen de acute zorg mogelijk te maken. Dit heeft in 2017 uiteindelijk geresulteerd in een traineeshipprogramma waardoor de eerste BMH-collega's, na een succesvol afgerond traineeship, inmiddels zelfstandig functioneren. Ook zijn in 2017 de eerste stappen gezet om samen met ketenpartners, AMBAC en/of Hogescholen een passend opleidingsprogramma/traineeship te ontwikkelen voor gediplomeerde HBO-V-ers zodat ook deze potentiële doelgroep op verantwoorde wijze kan toetreden tot de acute zorg.

De personele functie ondersteunt in bovengenoemde projecten maar denk ook aan projecten gericht op de ontwikkeling en invoering van functiedifferentiatie, een actieve profilering op de (toekomstige) arbeidsmarkt, procesverbeteringen en ondersteuning van het management ten aanzien van instroom, doorstroom en uitstroom van personeel, strategische personeelsplanning en duurzame inzetbaarheid.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Informatievoorziening/automatisering

De RAV Brabant MWN voert taken uit binnen de zorgketen en de veiligheidsketen. De informatievoorziening en automatisering van de RAV is dan ook voornamelijk gericht op optimalisatie van de primaire processen binnen deze ketens. Voor netwerken, applicatiebeheer, kantoorautomatisering en het datawarehouse neemt de RAV diensten af van Hét Service Centrum. De automatisering in, op, van en naar de ambulance wordt binnen de eigen organisatie door VoertuigICT uitgevoerd en georganiseerd in samenwerking met diverse leveranciers. Op deze wijze wordt de het toenemend belang van ICT in de primaire processen, informatieveiligheid en gegevensbescherming optimaal geborgd. In 2017 lag de focus op informatiebeveiliging, de doorontwikkeling van de beheerorganisatie van VoertuigICT, het vernieuwen van de hardware en verbindingen van de ambulances, de implementatie van een nieuwe Sharepoint intranet en een migratie naar een nieuwe backoffice en Business Intelligence. In het eerste kwartaal van 2018 verwachten we NEN7510 gecertificeerd, de norm voor informatiebeveiliging in de zorg. Verder zal de focus liggen op doorontwikkeling van informatiebeveiliging, privacy, business intelligence, het digitale ritformulier, een nieuw roosterpakket, herinrichten van de ICT samenwerking met Hét Service Centrum en de overgang naar Office365.

Organisatie

De organisatie moet het werken van geschikte en gemotiveerde mensen aan processen en producten adequaat faciliteren. De structuur volgt de strategie van de organisatie en is dienend aan sturing en samenwerking. Een slagvaardig managementteam, ondersteund door een professionele staf, met onderscheidend leiderschap vormt daarbij de basis. Door aan deze voorwaarden te voldoen kan de RAV zich handhaven binnen het topsegment van de RAV-organisaties en de maatstafconcurrentie binnen de ambulancezorg het hoofd bieden. Op basis van dit uitgangspunt ontwikkelt de organisatie zich op een aantal aspecten:

- zij kenmerkt zich door haar medewerkers te prikkelen, uit te dagen en verantwoordelijkheid te laten nemen voor de eigen ontwikkeling;
- er is ruimte voor innovatie;
- de organisatie is in control;
- op regionale schaal moet de klant nog beter bediend worden;
- ontwikkeling van expertise vindt voornamelijk plaats door het zoeken van regionale en landelijke samenwerking.

Facilitaire zaken/huisvesting

Facilitaire zaken richt zich op integrale beheersing van (en dienstverlening in en om) organisatiehuisvesting en –huishouding, ter ondersteuning van de gebruikers met ruimte, middelen, diensten en bescherming, resulterende in optimale productiviteit en kostenbeheersing voor de organisatie.

De hoofdtaken op het facilitair terrein liggen voor de RAV:

- coördinatie (groot) onderhoud;
- documentmanagement, archief en postverwerking
- ondersteunen van huisvestingsprojecten
- ondersteunen inkoop en aanbesteding.

Het huisvestingsbeleid van de RAV wordt materieel in hoge mate bepaald door het landelijk referentiekader. Daarnaast geldt voor huisvesting en de daarvan afgeleide kosten zoals energie, schoonmaak, (groot) onderhoud en huur dat dit moet worden gerealiseerd binnen de strakke budgetkaders c.q. normen van NZa en zorgverzekeraars. Vooral de zorgverzekeraars in hun rol van zorginkopers hanteren daarbij steeds vaker het instrument van de benchmark voor de bepaling van deze budgetkaders.

In 2016 is besloten de mogelijkheden van uitbreiding van de post Ulvenhout te onderzoeken. Dit met de bedoeling de scholing in Midden-West Brabant de benodigde ruimte en voorzieningen te kunnen geven. Een ander punt dat hierin meespeelt is het gebrek aan stallingsruimte in de regio. De bedoeling is om na de uitbreiding van Ulvenhout hier de stalling van de zorgambulances te centraliseren. Start van deze werkzaamheden staat gepland begin 2018 en in oplevering medio 2019.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

In de 2e helft 2017 is de nieuwe huisvesting in Almkerk in gebruik genomen.

Voorwaardenscheppende posten:

- In de 2e helft 2017 is er in Raamsdonksveer een nieuwe post geopend.
- Begin 2018 zal er in Genderen eveneens een nieuwe post worden geopend.
- De gemeente 's-Hertogenbosch heeft inmiddels haar medewerking toegezegd voor een nieuwe post in "-s-Hertogenbosch-Oost. Momenteel wordt onderzocht welke locatie men beschikbaar heeft en past in ons spreidingsplan.
- Het huurcontract wat we hadden bij de huisartsenpost in Etten-Leur is medio 2017 opgezegd. Momenteel worden diverse locaties onderzocht voor andere huisvesting.

De diverse hierboven beschreven nieuwe locaties en de daarmee gepaard gaande betere spreiding, hadden tot gevolg dat de locaties Giessen en Nieuwendijk opgeheven konden worden.

Informatie/archiefbeheer

Volgens de Archiefwet 1995 moet de RAV zijn informatiebeheer goed inrichten. Het doel is informatie zo te beheren dat de bedrijfsvoering wordt ondersteund en de risico's beheerst zijn. In 2015 werd het beheer aan de eisen getoetst. Daarbij bleek dat verbetering noodzakelijk was op de aspecten kwaliteitszorg, ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid en vernietiging. In 2016 werd een plan van aanpak ontwikkeld om de noodzakelijke verbetering te kunnen realiseren. Dit komt tot uiting in een sterkere oriëntatie op informatie en in nieuwe werkwijzen.

In het eerste kwartaal van 2017 werd daarvoor een onderzoeksmethode ontwikkeld op basis van normen en risico's. Uitgangspunt was om volgens die methode voor specifieke werkprocessen te kunnen toetsen wat de actuele beheersituatie is en of, en hoe, die zich tot de gewenste situatie moet ontwikkelen. In de gewenste situatie moet sprake zijn van een verantwoord risico, van een acceptabele administratieve belasting en van een aantoonbaar voldoende mate van informatiebeheer. Uit de bevindingen volgt dan per werkproces het lokale plan van aanpak.
In het tweede kwartaal werd een pilot uitgevoerd, waarin de gehele cyclus doorlopen werd; van onderzoek tot en met de uitvoering van het lokale plan van aanpak.
In de tweede helft van 2017 is er een onderzoek gestart voor het werkproces 'Uitvoeren van ambulancezorg'. Het onderzoek loopt door in 2018 en het adviesrapport wordt medio 2018 opgeleverd. Dan start ook de uitvoering van het lokale plan van aanpak. In de uitvoering van het plan van aanpak uit 2016 is de voor 2017 geplande productie niet gehaald. De formatie voor onderzoek en advies bleek te beperkt en meer complexe taken en incidenten vroegen extra inzet. Dit was in het plan al als risico benoemd en in 2018 wordt dit onderzocht en zo nodig verbeterd.

Financiën

Een van de hoofdverantwoordelijkheden van dit onderwerp is de "planning & control" met als taak het verzorgen van de verschillende informatieproducten inclusief analyse en advisering.

Een andere verantwoordelijkheid is die voor de financiële administratie. Taken zijn dan onder meer het inrichten van de administratie (voldoen aan eisen BBV en behoefte organisatie) en het verwerken van de financiële mutaties.

Ook Treasury valt onder de verantwoordelijkheden van Financiën. Taken zijn onder andere het (mede) opstellen van het Treasurystatuut, het daaraan uitvoering geven en daarover in het hoofdstuk Financiën rapporteren.

2.5 Paragraaf financiering

2.5.1 Treasurystatuut

De GR RAV Brabant MWN heeft een treasurystatuut.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Schatkistbankieren
Eind 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat publiekrechtelijke lichamen geen overtollige middelen (banktegoeden) mogen aanhouden, maar verplicht zijn deze in de schatkist te storten. In hoofdstuk 5 wordt dit nader toegelicht.

2.5.2 Risicobeheer

Kasgeldlimiet
De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de jaarbegroting 2017 (€ 4.372.000). Op basis van het verschil tussen de vlottende schulden en de vlottende middelen (€ 1.652.000) blijft de RAV binnen de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisico vaste schulden (zie bijlage 3: staat van langlopende leningen)
De renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal 2017 (wet Fido). Dit resulteert in een renterisiconorm van € 10.663.000. De reguliere aflossing voor 2017 en de komende jaren is geraamd op € 500.000. De RAV blijft hiermee ruim binnen de renterisiconorm.

2.5.3 Vermogensstructuur en financiering

De RAV Brabant MWN streeft ernaar om de vaste activa te financieren met lang beschikbaar vermogen. Het werkkapitaal wordt indien nodig gefinancierd met kort vreemd vermogen. Ultimo 2017 worden de vaste activa ad € 20,1 miljoen als volgt gefinancierd.

	2017	2016	Verschil
Materiele vaste activa	20.188	18.826	1.362
Financiering			
Eigen vermogen	13.036	12.569	468
Voorzieningen	996	694	302
Langlopende schulden	2.500	3.000	-500
Financiering op lange termijn	16.532	16.262	270

2.6 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.6.1 Beleid omtrent weerstandsvermogen en financiering

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de GR RAV Brabant MWN beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf Risico's brengt in beeld wat de belangrijke risico's zijn en hoe we daarmee omgaan. Daarbij richten we ons op zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. De stand van de reserves (eind 2017) is voldoende voor de dekking van de in paragraaf 2.5.3 benoemde en gekwantificeerde risico's.

2.6.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de RAV Brabant MWN bestaat uit:

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

in € 1000		
	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Algemene reserve	766	711
Bestemmingsreserves RAK	10.337	9.126
Bestemmingsreserve onderhoud locaties	719	
Bestemmingsreserve reorganisatie	742	
Gerealiseerd resultaat	473	2.732
Totaal	13.036	12.569

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

2.6.3. Kengetallen

De hieronder vermelde kengetallen geven een eenvoudig inzicht in de financiële positie van de RAV Midden West Noord.

Kengetallen	2016	2017
netto schuldquote	10,7%	11,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	10,7%	11,7%
solvabiliteitsratio	37,2%	32,4%
structurele exploitatieruimte	1,3%	1,4%

2.6.4. Inventarisatie van de risico's

De meest significante risico's worden benoemd. Binnen de planning & control cyclus houden we de vinger aan de pols en treffen we maatregelen bij financiële knelpunten. We informeren het bestuur daarover via de bestuursrapportages. Op een moment dat de RAV een risico loopt dat we niet binnen de reguliere begroting kunnen opvangen moeten we de reserves aanspreken of moeten deze als buffer dienen.

Risico	**Kans**	**Maatregel**	**Verwacht risico (bedrag in miljoen €)**
Aanbesteding ambulancezorg	midden	verplichtingen beperken	4,37
Opschaling meldkamers	midden	onderhandelingen / als dekking reserve reorganisatie	0,17
Markttaken	midden	flexibele schil opbouwen/vaste kosten beperken/verbeteren mobiliteit personeel	0,03
Prestatiecontract	midden/laag	sturing management/ in begroting reeds opnemen	0
ICT	laag	beveiligingsmaatregelen	0
Persoonlijk levensfasebudget uren	laag	verplichting opgenomen	0
TOTAAL			4,57

Aanbesteding ambulancezorg
De RAV Brabant-Noord en de RAV Midden- en West-Brabant zijn door de minister van VWS, met ingang van 1 januari 2013 voor de duur van vijf jaar aangewezen als Regionale Ambulancevoorziening in haar beide regio's. Inmiddels is bekend geworden dat de op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg afgegeven vergunning nog een keer wordt

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

verlengd tot 1 januari 2021. De minister van VWS geeft als dragende reden voor de verlenging aan, dat er nog volop bewegingen zijn in de ambulancezorg, die aanzienlijke onzekerheden voor partijen meebrengen over de toekomstige rolverdeling tussen partijen en de taakuitoefening door de ambulancesector.

In januari 2017 heeft de minister van VWS het onderzoeksbureau SiRM opdracht gegeven een analyse uit te voeren van de verschillende mogelijkheden voor de ordening en financiering van de ambulancezorg, alsmede de voor- en nadelen van de mogelijke varianten in kaart te brengen. De resultaten van dit onderzoek zijn medio 2017 bekend geworden. De verwachting is dat het nieuwe kabinet mede op basis van de uitkomsten van dit onderzoek in 2018 een definitief besluit zal nemen over de ordening en inrichting van de ambulancezorg.

Wat nu als de RAV een of beide vergunningen verliest? De gevolgen zijn dan te overzien. Ten eerste gaat alle personeel over naar de nieuwe vergunninghouder. Zij heeft personeel nodig om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen en moet dit personeel overnemen als gevolg van de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek over de "overgang van onderneming". Deze verplichting staat ook in het sociaal kader bij de sector-cao Ambulancezorg. Bij de opheffing van de gemeenschappelijke regeling worden de gemeenten dan ook niet geconfronteerd met achterblijvende kosten voor wachtgeld, et cetera. Dit geldt ook voor wagenpark en gebouwen. Om de continuïteit te kunnen garanderen, moet de nieuwe vergunninghouder ook kunnen beschikken over ambulances, standplaatsen, materieel, en dergelijke. Mocht een opvolgende partij niet alle ambulances, gebouwen en ander materieel willen overnemen, dan kunnen de reserves van de RAV deze desintegratiekosten dekken. Eventueel niet overgenomen gebouwen kunnen voor sanering worden aangemeld bij het College Sanering Ziekenhuisvoorzieningen. Het risico wordt ingeschat op 4,37 miljoen.

Opschaling meldkamers
De meldkamer van de RAV Brabant Noord wordt samengevoegd met de meldkamer van de RAV Brabant Zuidoost. De meldkamer van RAV Midden- en West-Brabant met de meldkamer van RAV Zeeland. De verwachting is dat dit geen boventalligheid zal opleveren bij de centralisten, maar bij het ondersteunend personeel van de huidige meldkamers is dit risico wel aanwezig. Hierbij zal maximaal 3 fte boventallig kunnen worden. Getracht zal worden om deze medewerkers te integreren binnen de RAV of bij Het Service Centrum. Verder is het landelijk budget voor de nieuwe meldkamers niet toereikend, vanwege de geplande bezuinigingen tot 2022. Men wil landelijk een bezuiniging doorvoeren van circa 10 miljoen. Het huidige budget is al niet kostendekkend, er wordt via de begroting van de Veiligheidsregio's een gemeentelijk bijdrage voor dit tekort gevraagd. Indien het budget verder wordt verlaagd, dan zal dit verdere onderhandelingen met het Ministerie/de zorgverzekeraar betekenen. De hoogte van het risico is niet te bepalen, omdat deze problematiek nog niet is uitgekristalliseerd.

Markttaken
Een ander risico betreft het verliezen van de markttaken. De markttaken omvatten de commerciële opleidingen, het verhuur van auto's aan de huisartsenpost. Kleine schommelingen vallen binnen het ondernemingsrisico, hierop wordt door de RAV accuraat geanticipeerd. Het risico wordt ingeschat op € 30.000. De algemene reserve, die vanuit de markttaken is gevormd, zal dit risico moeten opvangen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Prestatiecontract
Landelijk is door zorgverzekeraars afgesproken dat de laatste 2,5% van het initieel toegekende budget voor spreiding en beschikbaarheid (maximaal ca. € 800.000) afhankelijk wordt gesteld van vooraf overeengekomen prestaties. Het te realiseren percentage A1-overschrijdingen is landelijk de belangrijkste prestatie-indicator met 1,25% van de maximale korting van 2,5%. Voor de overige 1,25% worden per budgetjaar lokaal afspraken gemaakt. De kans dat de RAV geen van de prestaties haalt is niet reëel. Er worden haalbare afspraken gemaakt waarop de RAV invloed heeft om ze ook te kunnen realiseren. In de begroting wordt voortaan rekening gehouden met mogelijke kortingen.

ICT
De afhankelijkheid van ICT kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar brengen. Door het steeds opener karakter van de ICT stijgt het risico van het gebruik van privacy-gevoelige informatie. Ook stellen de overheid en de ketenpartners hogere veiligheidseisen; de data moet voldoende beveiligd zijn. Daarnaast moet de RAV met ingang van 2018 voldoen aan de NEN-normering voor de zorg en aan accountantseisen. Technisch hebben we al veel geregeld. Met ondersteuning van HSC zijn we bezig met de invoering van een informatiebeveiligingsmanagementsysteem en met het inrichten van specifieke informatiebeveiligingsprocessen. Daarnaast wordt op landelijk niveau via AmbulanceZorg Nederland een implementatie-handleiding Informatiebeveiliging Ambulancezorg opgesteld.

Persoonlijk levensfasebudget uren
Het Persoonlijk Levensfasebudget (PLB) is een voorziening ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan. Het PLB biedt de werknemer de mogelijkheid een evenwichtige balans te vinden tussen werk en privé. Vanwege de beheersbaarheid streven we er naar om dit in totaliteit voor de RAV op het eind van het jaar op maximaal 10.000 uur te houden. In de praktijk lukt dit niet helemaal, de meerdere uren worden als verplichting op de balans gezet. In het onderhandelaarsprincipe-akkoord is overeengekomen dat medewerkers deze uren kunnen omzetten in een persoonlijk budget (geld). De verwachting is dat veel medewerkers hiervoor zullen kiezen, waardoor het balansrisico van een uren-stuwmeer zal afnemen.

De conclusie is dat gezien de genoemde risico's het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

JAARREKENING

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

3 GRONDSLAGEN

3.1 Algemene grondslagen

In de jaarrekening zijn de volgende organisatorische afdelingen opgenomen:
- Meldkamer Brabant-Noord;
- Meldkamer Midden- en West-Brabant;
- Regionale Ambulancevoorziening Brabant-Noord;
- Regionale Ambulancevoorziening Midden- en West-Brabant;
- Overige activiteiten.

We maakten de jaarrekening op basis van de voorschriften van het BBV.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.
De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend werden.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening of nemen we op andere wijze een verplichting op bijvoorbeeld bij componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Bij (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) moet wel een verplichting opgenomen worden.

3.2 Specifieke grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische kosten, respectievelijk vervaardigingsprijs, verminderd met de lineaire afschrijvingen berekend op basis van de verwachte economische gebruiksduur, alsmede verminderd met eventuele bijdragen en subsidies van derden. De afschrijvingstermijnen zijn:
- grond: niet afschrijven;
- startkosten, bouwrente en stichtingskosten: 40 jaar;
- bedrijfsgebouwen: 50 jaar;
- verbouwingen bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- bedrijfsauto's/ambulances: 5 jaar;
- medisch instrumentarium ambulancedienst: 5 jaar;
- inventarisgoederen: 10 jaar (inclusief bedrijfsinstallaties met economische levensduur van 10 jaar);
- overige installaties in bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- opleidingsmateriaal: 5 jaar;
- automatiseringsapparatuur en programmatuur: 5 jaar;
- automatiseringsprojecten: 3 jaar (economische levensduur).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, overige leningen u/g zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. De deelnemingen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor verwachte oninbaarheid.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Liquide middelen

Indien niet anders vermeld, staan de liquide middelen tegen nominale waarde gewaardeerd en ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de bestemmingsreserves (reserve onderhoud locaties, reserve aanvaardbare kosten (RAK) en reserve reorganisatie) en de algemene reserve. De RAK worden gevormd uit het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de werkelijke kosten van de ambulancedienst.

Voorzieningen

De voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd verminderd met de gedane aflossing.

Vlottende passiva

De post vlottende passiva wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

4 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

(in duizenden euro's)	31-12-2017		31-12-2016	
A c t i v a				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	20.188		18.826	
Financiële activa	0		9	
		20.188		18.835
Vlottende Activa				
Voorraden	0		1	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.742		9.291	
Liquide middelen	9		166	
Overlopende activa	14.403		5.468	
		20.155		14.926
Totaal activa		**40.343**		**33.761**
P a s s i v a				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	766		711	
Bestemmingsreserve aanvaardbare kosten	10.337		8.384	
Bestemmingsreserves	1.461		742	
Resultaat	473		2.732	
		13.036		12.569
Voorzieningen		996		694
Langlopende Schulden		2.500		3.000
Vlottende Passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.006		4.011	
Banksaldo	923			
Kasgeldlening	2.000			
Financieringsoverschot-tekort	15.882		13.488	
		23.811		17.499
Totaal Passiva		**40.343**		**33.761**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(alle bedragen x € 1.000)

5.1 Activa

5.1.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Investering met economisch nut	20.188	18.826
Totaal	20.188	18.826

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Grond/terreinen	2.341	1.882
Bedrijfsgebouwen	11.203	10.522
Inventarissen	481	576
Vervoersmiddelen	5.608	5.353
Overige materiele vaste activa	555	493
Totaal	20.188	18.826

Conform BBV regels mag er gecomprimeerd gepresenteerd worden in de jaarrekening, vanaf 2017 is dit doorgevoerd. Er heeft daardoor een verschuiving in de cijfers (2016) van de categorieën plaatsgevonden. Bedrijfsinstallaties is verantwoord bij bedrijfsgebouwen, medische inventarissen bij inventarissen en automatisering, opleidingskosten en telecommunicatie bij overige materiele vaste activa.

In het overzicht hieronder staat het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2016	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2017
Grond/terreinen	1.882	528	68	0	0	2.341
Bedrijfsgebouwen	10.522	1.227	164	382	0	11.203
Inventarissen	576	98	0	194	0	481
Vervoersmiddelen	5.353	1.920	9	1.656	0	5.608
Overige Materiele vaste activa	493	238	0	176	0	555
Totaal	18.826	4.011	241	2.408	0	20.188

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

De RAV kent enkel materiële vaste activa met economisch nut. Ze hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in dit overzicht:

(in duizenden euro's)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2017
Gebouwen/verbouwingen/bedrijfs-installaties	2.708	1.755
(Medisch)Inventaris/opleidings-materiaal/automatisering	1.281	336
Wagenpark	2.109	1.920
Totaal	6.098	4.011

Bedrijfsgebouwen/verbouwingen/bedrijfsinstallaties
De onderschrijding in bedrijfsgebouwen wordt veroorzaakt doordat de investeringen in Ulvenhout zijn doorgeschoven naar 2018. De aankoop van de grond heeft pas eind 2017 plaatsgevonden.

(Medisch)inventaris/opleidingsmateriaal/automatisering
De onderschrijding in bedrijfsinventaris wordt grotendeels veroorzaakt doordat de investeringen die betrekking hebben op de nieuwbouw Ulvenhout pas in 2018 gerealiseerd zullen gaan worden. De aanschaf van opleidingsmateriaal (oefenpoppen) is doorgeschoven naar 2018.

De desinvesteringen van grond en bedrijfsgebouwen wordt veroorzaakt door het afstoten van de ambulancepost Giessen. Deze post is vervangen door o.a. de nieuwe geopende post in Almkerk.

In bijlage 1:"Staat van activa" is een gespecificeerd overzicht van de materiële vaste activa opgenomen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2017 € 1000	31.12.2016 € 1000
Deelneming Hart voor Brabant Doktersdiensten BV	0	9
Totaal financiële vaste activa	0	9

De aandelen van Hart voor Brabant Doktersdiensten zijn in 2017 verkocht voor de nominale waarde.

5.1.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2017	Voorziening oninbaar-heid	Balans-waarde 31-12-2017	Balans-waarde 31-12-2016
Debiteuren overig	5.612	-342	5.270	5.121
Debiteuren openbaar lichaam	37	0	37	28
RC verhoudingen met niet financiele instellingen	0	0	0	0
Overige vorderingen	80	0	80	81
Uitzettingen in Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	356	0	356	4.062
Totaal	6.084	-342	5.742	9.291

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis bulten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 166.628	€ 207.078	€ 176.644	€ 137.588
Drempelbedrag	€ 383.348	€ 383.348	€ 383.348	€ 383.348
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 216.719	€ 176.269	€ 206.703	€ 245.760
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% met een jaarlijkse begrotingsomvang tot € 500 miljoen. Als de begroting groter is dan € 500 miljoen dan is het drempelbedrag € 3,75 miljoen plus 0,2% van het deel van de begroting dat de € 500 miljoen overschrijdt. Het drempelbedrag is altijd minimaal € 250.000.

Het drempelbedrag bedraagt € 383.348 (0,75% van een begrotingstotaal van € 51.113.000). Gemiddeld heeft er per kwartaal geen overschrijding op het drempelbedrag plaatsgevonden.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Kassaldi	2	4
Banksaldi	7	162
Totaal	9	166

Overlopende activa
De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Voorschotten	48	53
Nog te factureren omzet	13.972	5.180
Vooruitbetaalde bedragen	383	235
Totaal	14.403	5.468

De toename van nog te factureren omzet is ontstaan doordat er een achterstand in de facturering was ontstaan door een nieuwe update van het rittenadministratieprogramma, waardoor de facturering niet tijdig kon plaats vinden. Eind 2017 is dit weer hersteld.

5.2 Passiva

5.2.1 Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen is als volgt gespecificeerd:

	A* 1000 €	B* 1000 €		C* €	D* €	E* 1000 €
Algemene reserves						
Algemene bedrijfsreserve	711	55	(I)			766
Bestemmingsreserves						
Onderhoud locaties	-	724	(I)	-5		719
Res. aanvaardbare kosten MKA BN	524	-103	(I)			421
Res. aanvaardbare kosten MKA MWB	656	193	(I)			849
Res. aanvaardbare kosten RAV BN	3.928	745	(I)			4.673
Res. aanvaardbare kosten RAV MWB	3.276	1.117	(I)			4.393
Res. reorganisatie	742					742
Resultaat 2017						473
Totaal eigen vermogen	9.837	2.732				13.036

A) Het saldo aan het begin van het begrotingsjaar 2017
B) De toevoeging of onttrekking uit hoofde van het voorgaande boekjaar
C) De toevoeging of onttrekking bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
D) De vermindering in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd
E) Het saldo aan het einde van het begrotingsjaar 2017

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

(I) = Incidenteel
(S) = Structureel

Een gespecificeerd overzicht van de reserves is opgenomen in bijlage 2: "Staat van reserves en voorzieningen".

Bestemmingsreserves

Reserve aanvaardbare kosten (RAK)
De RAK wordt gevormd uit het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de werkelijke kosten van de MKA en de RAV. De RAK wordt gebruikt als schommelfonds om effecten door de jaren heen op te vangen.

Reserve reorganisatie
Deze reserve is gevormd om de kosten te dekken die voortvloeien uit de landelijke en/of regionale ontwikkelingen die directe gevolgen hebben voor de RAV-organisatie c.q. bedrijfsvoering. De belangrijkste ontwikkeling waar nu al rekening mee moet worden gehouden is de landelijke opschaling van de gemeenschappelijke meldkamers van 25 naar 10.

Reserve onderhoud locaties
Deze reserve is gevormd om de kosten te dekken voor het groot onderhoud van de panden.

Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen in 2017 staat in het overzicht hieronder:

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aan-wending	Boekwaarde 31-12-2017
Voorziening verlofsaldi	694	188			882
Voorziening personele knelpunten	0	114			114
Totaal	694	302	0	0	996

In de kolom Vrijval staan de bedragen die vrijvallen ten gunste van de rekening van baten en lasten. Alle toevoegingen en aanwendingen van de voorzieningen lopen via de exploitatie.

Voorziening verlofsaldi
Met ingang van 2013 worden er PLB- (Persoonlijk Levensfase Budget) uren beschikbaar gesteld die de werknemer in 5 jaar kan opnemen. Uit gegevens blijkt dat 10.000 uur PLB die blijven staan gelijkblijvend is. Het meerdere is in de voorziening verlofsaldi opgenomen. Deze 10.000 uur is gebaseerd op aantal uren van een halve werkweek vermenigvuldigd met het aantal fte.

Voorziening personele knelpunten
In 2017 is er met 2 personen een minnelijke regeling afgesproken.

5.2.2 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva is opgenomen:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
Het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer betreft een schuld aan binnenlandse banken en is als volgt:

	Opgenomen leningen	Totaal

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

	€	€
Boekwaarde 31-12-2016	3.000.000	3.000.000
Opgenomen leningen 2017	-	-
Aflossingen 2017	500.000	500.000
Boekwaarde 31-12-2017	2.500.000	2.500.000

Bijlage 3 "Staat van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer" geeft een gespecificeerd overzicht per lening.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het verloop van de kortlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Crediteuren	1.483	470
loonheffing en sociale premies	2.155	2.137
BTW	275	10
banksaldi	923	0
Kasgeldlening	2.000	0
RC verhoudingen met niet financiele instellingen	122	90
Overige schulden	970	1.303
Totaal	7.929	4.011

Financieringstekort/-overschot

Het financieringstekort/-overschot betreft het verschil tussen het wettelijk budget aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en in rekening gebrachte vergoedingen voor ambulancediensten en -verrichtingen ter dekking van het budget.

Nog in tarieven te verrekenen:

MKA/RAV Brabant Noord	2017	2016	2012 tm 2015 €	Totaal €
Saldo per begin boekjaar RAV	2.667.167			2.667.167
Saldo per begin boekjaar MKA	-	-		-
Financieringsverschil boekjaar RAV	2.394.799	-		2.394.799
Terugbetaling zorgverzekeraars incl MKA	-1.322.773	-91.598	973.541	-440.830
Saldo per 31-12-2017	3.739.193	-91.598	973.541	4.621.136

MKA/RAV Midden West Brabant	2017	2016	2012 tm 2015 €	Totaal €
Saldo per begin boekjaar RAV	10.821.003			10.821.003
Saldo per begin boekjaar MKA	-			-
Financieringsverschil boekjaar RAV	8.542.325			8.542.325
Terugbetaling zorgverzekeraars incl MKA	-6.347.146	-442.429	-1.312.725	-8.102.300
Saldo per 31-12-2017	13.016.182	-442.429	-1.312.725	11.261.028

In totaliteit bedraagt het financieringsoverschot voor de gehele RAV € 15.882.164,=.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

6 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Door de RAV zijn langlopende verplichtingen aangegaan voor een jaarbedrag van € 931.269 en een totaalbedrag van € 7.494.775,=.

Huurcontract bij de post:	looptijd huurcontract	jaarbedrag huur	verplichting
Bergen op Zoom	30-6-2027	90.849	862.938
Den Bosch	31-12-2055	120.265	3.418.858
Grave/Velp	30-9-2019	22.307	38.931
Haps	1-3-2037	51.541	988.318
Hoeksteen, Breda Noord	31-8-2021	44.997	164.947
Hoogerheide	31-12-2023	5.010	30.059
Mill/St.Hubert	1-1-2100	10.084	5.042
Moerdijk/Zevenbergen	18-3-2022	28.783	121.204
Nieuwendijk	1-9-2017	6.443	0
O'hout	1-1-2100	1.800	450
O'hout scholing	31-3-2019	27.078	33.680
Oisterwijk	31-12-2018	13.800	13.762
R'daal-Noord	31-12-2021	13.909	55.637
Rijsbergen	1-1-2100	15.385	7.692
Schijndel	1-1-2100	6.511	6.511
Tilburg-Noord	24-12-2032	2.062	30.903
Tilburg-Zuid	24-12-2032	1.502	22.516
Veghel	1-1-2100	31.774	31.774
Waalwijk	15-10-2031	95.696	1.320.078
opdracht verstrekt:			
Cornelissen aanneembedrijf inz Waalwijl		122.305	122.305
Heerkens van Bavel Bouw inz Ruchphen		177.870	177.870
Aerde inz Ulvenhout		41.300	41.300
totaal		**931.269**	**7.494.775**

Indien er een einddatum genoemd wordt dan geldt de opzegtermijn pas vanaf die datum. Tenzij er 1-1-2100 staat, dit betekent "onbepaalde tijd" met in achtneming van de opzegtermijn. Bij locaties met looptijd 1-1-2100 is dan ook alleen de opzegtermijn als verplichting meegenomen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GR RAV Brabant MWN van toepassing zijnde regelgeving: bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor GR RAV Brabant MWN is € 181.000,=. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens voor de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Informatie Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WNT) 2017

Naam / functie	Top-functionaris	Dienstbetrekking	Beloning	Beloning	Beloningen betaalbaar op termijn	Beloningen betaalbaar op termijn	Belastbare onkostenvergoedingen	Belastbare onkostenvergoedingen	Totale bezoldiging	Totale bezoldiging	duur van het dienstverband in het jaar	omvang van het dienstverband in het jaar	(herrekende) WNT norm
			€	€	€	€	€	€	€	€	in dagen	fte	€
			2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016			
Directie													
Directeur RAV													
G.T.B. Jacobs	ja	ja	128.056	126.688	17.050	14.499	-	-	145.106	141.187	365	1	181.000
Dagelijks Bestuur													
Mevrouw M. Hendrickx, voorzitter	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	27.050
Mevrouw. L. Poppe-de Looff	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw A. van de Ven	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer. W. Hillenaar	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer. A. Theunis	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw M. Haagh	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Algemeen bestuur													
De heer A.M.T. Naterop	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw C. Janssen - Janssen	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.C.M. Vermeer	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw Y. Kammeijer-Luycks	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J. Glastra van Loon	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer P.M.J.H. Bos	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw W. Hendriks - van Haren	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw J.C. Lestrade-Brouwer	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw M. Haagh - Reijne	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer W.A.G. Hillenaar	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer P.C.A.R. Panis	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J. van Oosterhout	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer A.P.M.A. Schouw	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer A. de Jongh	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J. Boelhouwer	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer H. van de Ven	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw A. Henisch	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.E.P.M. van den Brandt	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.C.M. Paantjens	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw M. Mulder	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer B.J.A. Roks	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer P.H. Jonkergouw	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw J. van Aart	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer E. Witlox	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer E. van Daal	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer E. Schoneveld	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer P. Smit	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw M. Witte	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw A. van de Ven	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.M.L. Niederer	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer M.J. de Bruijn	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer P. Kagie	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.T. Raemaekers	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer A. van den Dungen	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer C.J.M. van Geel	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.M.A. Kokke	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer G. van Heeswijk	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
Mevrouw S.I.S. Heijboer-Klapwijk	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer H. Brekelmans	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer Y. de Boer	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer J.M.A. van Agtmaal	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100
De heer R. Bergsma	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.700
De heer J.M. Aarts	ja	nee	-		-		-				nvt	nvt	18.100

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

8 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017 € 1.000	Begroting 2017 € 1.000	Realisatie 2016 € 1.000
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit Tarieven	48.574	50.215	47.181
Overige Opbrengsten	4.155	3.102	4.241
Vrijval Voorzieningen	0		812
Totale Baten	**52.729**	**53.317**	**52.233**
Bedrijfslasten			
Salarissen en Sociale Lasten	33.442	35.166	31.785
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	3.143	2.712	3.325
Personeel Derden	1.091	811	815
Overige Personeelskosten	2.172	2.332	2.014
Kapitaallasten	2.407	2.809	2.418
Huisvestingskosten	1.505	1.628	1.409
Toevoeging Voorzieningen	302	0	134
Overige Bedrijfskosten	6.239	6.129	5.689
Kosten Hét Service Centrum/GGD	1.774	1.730	1.719
Som der bedrijfslasten	**52.076**	**53.317**	**49.308**
	653	**0**	**2.925**
Financiële baten en lasten	**-185**	**0**	**-193**
GEREALISEERD TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**468**	**0**	**2.732**
Mutatie algemene reserve	0	12	0
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	-5	0	0
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	0	-12	0
GEREALISEERD RESULTAAT	**473**	**0**	**2.732**

Voorgesteld wordt om het resultaat na bestemming van € 473.000 te bestemmen zoals aangegeven bij de resultaatbestemming.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

9 TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2017

Belangrijke verschillen, tussen de realisatie en de begroting na wijziging, krijgen een toelichting.

(I = incidenteel, S = structureel)
Financiële gang van zaken in 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Gefactureerde opbrengsten	59.511	50.215	9.296
Mutatie financierings-overschot/tekort	-10.937		-10.937
Opbrengsten uit Tarieven	48.574	50.215	-1.641
Overige Opbrengsten	4.155	3.102	1.053
Vrijval Voorzieningen	0		0
Totaal	52.729	53.317	-588

Wettelijk aanvaardbaar budget 2017
De onderschrijding van € 1.641.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget is voor paraatheiduitbreiding ad -€ 640.000 (I), omdat de begrote uitbreidingen niet gerealiseerd konden worden. Het blijft moeilijk om voldoende verpleegkundige aan te nemen. Verder is er minder budget vanuit de vrije marge regeling ad - € 370.000 (I) doordat deze kosten opgevangen worden in het reguliere budget en is er minder budget voor de overige kostenvergoeding ad -€ 804.000 (I). Dit betreft budget dat beschikbaar is voor opleidingskosten, maar deze kosten zijn lager dan hiervoor is begroot. Daarentegen is er meer budget ad + € 202.000 (S) vanwege een hogere prijs-/loonindex.

Overige opbrengsten
De opbrengsten zijn € 1.053.000 hoger dan begroot, dit wordt o.a. veroorzaakt door:

- gerealiseerde boekwinst ad +€ 280.000(I), o.a. verkoop pand Giessen en afgeschreven ambulances;
- hogere toelagen berekend naar de GHOR ad + € 75.000;
- meer ontvangsten van ministerie van VWS betreffende FLO (Functioneel Leeftijds Ontslag) ad +€ 443.000;(I)
- hogere detacheringsopbrengsten ad + € 100.000;(I)
- nagekomen baten, met name een landelijke teugbetaling van de initiële opleidingen 2016 vanuit de Academie voor Ambulancezorg en een restitutie ABP ad +€ 40.000; (I)
- hogere subsidieontvangsten ad + € 40.000 (I).

De specificatie van de post baten is als volgt:

	Realisatie begrotingsjaar	Begroting begrotingsjaar	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Opbrengsten uit Tarieven	48.574	50.215	-1.814
Overige Opbrengsten	4.155	3.102	833
Vrijval Voorzieningen	0	0	
Totaal	52.729	53.317	-981

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

De specificatie van de post lasten is als volgt:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en Sociale Lasten	33.442	35.166	-1.724
FLO kosten	3.143	2.712	431
Personeel Derden	1.091	811	280
Overige Personeelskosten	2.172	2.332	-160
Kapitaallasten	2.593	2.809	-216
Huisvestingkosten	1.505	1.628	-123
Toevoeging Voorzieningen	302	0	302
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-5		-5
Overige Bedrijfskosten	6.239	6.129	110
Kosten Hét Service Centrum/GGD	1.774	1.730	44
Totaal	52.256	53.317	-1.061

Salarissen
De onderschrijding van € 1.724.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat:

- een onderbezetting van de begrote formatie ad - € 835.000 (I) bij de RAV Midden- en West-Brabant en de RAV Brabant-Noord. (I). Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat de begrote paraatheiduitbreidingen niet volledig gerealiseerd konden worden bij de RAV Midden- en West-Brabant. Hierdoor is het budget aanvaardbare kosten ook verlaagd (zie baten). Gedeeltelijk wordt de onderbezette vaste formatie ingevuld met uitzendkrachten;
- er in de begroting abusievelijk de cao-verhoging (1,2%) dubbel is opgenomen ad - € 315.000 (S);
- er lagere kosten zijn door uitkeringen ziektegelden ad -€ 115.000 (I);
- er 4,62 fte minder bij de meldkamer Midden- en West-Brabant aan vaste formatie ingezet is dan begroot: - €300.000 (I); De personele formatie staat flink onder druk, zelfs de inzet van uitzendkrachten verloopt moeizaam. De paraatheid kan hierdoor met moeite geleverd worden.
- er minder GHOR-toelagen zijn uitbetaald ad -€ 30.000 (S);
- er meer vergoedingen zijn vanwege een toename van ouderschapsverlof ad - € 35.000 (I).

De onderbezette vaste formatie wordt gedeeltelijk ingevuld door meer inzet van uitzendkrachten, zie hiervoor de toename van kosten van personeel derden.

FLO kosten
Deze kosten zijn hoger dan verwacht, 95% hiervan wordt vergoed door het ministerie van VWS.

Personeel derden
De overschrijding van €280.000 (I) ten opzichte van de begroting wordt o.a. veroorzaakt doordat de formatie nog niet op peil is. Verder blijft het streven om de post personeel derden zo laag mogelijk te houden.

Overige personeelskosten

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

De onderschrijding ad €160.000 wordt grotendeels veroorzaakt doordat de opleidingskosten lager uitvallen dan begroot. Dit wordt onder meer verklaard doordat een groot deel van het toebedeelde eigen scholingsbudget per werknemer niet gebruikt is.

Kapitaallasten
De onderschrijding van € 216.000 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de aanschaf van de ambulances 2 maanden later hebben plaats gevonden dan in de begroting rekening was gehouden en doordat de aanschaf van opleidingspoppen en infuuspompen is doorgeschoven naar 2018 (I).

Huisvestingskosten
De huisvestingskosten komen ten opzichte van de begroting 2017 € 123.000 lager uit, deze daling is grotendeels te verklaren doordat er geen dotatie meer plaats vindt aan de onderhoudsvoorziening.

Toevoeging voorzieningen
In 2017 heeft er een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening PLB-uren (persoonlijk levensfase budget) en de voorziening personele knelpunten wegens een minnelijke regeling.

Overige bedrijfskosten
De overschrijding van € 110.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door:

- minder automatiseringskosten (onderhoud software, lagere kosten SOS toegang dan verwacht);
- lagere onderhoudskosten wagenpark doordat de nieuwe ambulances minder onderhoud nodig hebben;
- hogere medische bedrijfskosten door aanschaf van terreurpakketten en aanschaf van accu's;
- hogere diensten derden vanwege het versterken van het AED netwerk binnen de gemeenten.

	Realisatie begrotingsjaar	Begroting begrotingsjaar	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Salarissen en Sociale Lasten	33.442	35.166	-1.119
FLO kosten	3.143	2.712	
Personeel Derden	1.091	811	70
Overige Personeelskosten	2.172	2.332	-203
Kapitaallasten	2.593	2.809	-166
Huisvestingkosten	1.505	1.628	-100
Toevoeging Voorzieningen	302	0	302
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-5		
Overige Bedrijfskosten	6.239	6.129	114
Kosten Hét Service Centrum/GGD	1.774	1.730	40
Totaal	52.256	53.317	-1.062

Resultaat
Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 473.269 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 0. In onderstaande tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

RAV Brabant Midden-West-Noord	realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	-1.641
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	1.052
Vrijval voorzieningen	-
Som der bedrijfsopbrengsten	-589
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-1.665
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	432
Personeel derden	279
Overige personeelskosten	-217
Kapitaallasten	-166
Huisvestingskosten	-123
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	43
Toevoeging voorzieningen	302
Overige bedrijfskosten	109
Financiële baten en lasten	-56
Som der bedrijfslasten	-1.062
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	473

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

10 OVERIGE GEGEVENS

10.1 Resultaatbestemming

Het exploitatieresultaat van de GR RAV Brabant Midden-West-Noord bedraagt € 477.936= positief. Ten aanzien van de resultaten op afdelingsniveau worden de volgende voorstellen gedaan.

Meldkamer Brabant-Noord Onttrekking aan de RAK	€	116.128,=
Meldkamer Midden- en West-Brabant Dotatie aan de RAK	€	343.323,=
RAV Brabant-Noord Onttrekking aan de RAK	€	93.202,=
RAV Midden- en West-Brabant Dotatie aan de RAK	€	269.651,=
Overige activiteiten Dotatie aan de algemene bedrijfsreserve	€	69.625,=
Totaal	**€**	**473.269,=**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

10.2 Bestuursverklaring

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord verklaart hierbij dat het jaarverslag 2017 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen is opgesteld.

Alle verplichtingen zijn in het jaarverslag verwerkt en/of toegelicht. Voor zover van toepassing zijn voor alle belangrijke risico's, voortvloeiende uit de in de periode vóór 31 december 2017 aangegane transacties respectievelijk op die datum bestaande situaties, toereikende voorzieningen gevormd. Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die aanpassing van het jaarverslag zouden vereisen, of die vermeld zouden moeten worden bij de overige gegevens.

Den Bosch, 4 april 2018

Mevrouw M. Hendrickx, voorzitter

Mevrouw L.C. Poppe - De Looff, vice voorzitter

De heer A.A.B. Theunis, portefeuille financiën

Mevrouw M. Haagh

Mevrouw A. van de Ven

De heer W. Hillenaar

Vaststellen ontwerp financieel jaarverslag 2017 RAV Brabant MWN
In overeenstemming met de Regeling is het ontwerp financieel jaarverslag door het Dagelijks Bestuur in haar vergadering van 4 april 2018 vastgesteld.

Vaststellen financieel jaarverslag 2017 RAV Brabant MWN
Het jaarverslag 2017 is conform artikel 23 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord vastgesteld door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 4 juli 2018.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Flight Forum 1
5657 DA Eindhoven
Postbus 376
5600 AJ Eindhoven
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9839
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van RAV Brabant Midden-West-Noord

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van RAV Brabant Midden-West-Noord te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van RAV Brabant Midden-West-Noord op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 niet in overeenstemming met de relevante regelgeving tot stand gekomen zoals vermeld in de paragraaf 'De basis voor ons afkeurend oordeel inzake rechtmatigheid'.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2017.
- Het overzicht van baten en lasten over 2017.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De toelichting zoals opgenomen in bijlage 1 van de jaarrekening.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons goedkeurend oordeel inzake getrouwheid

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 8 april 2015 en het Controleprotocol WNT 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het algemeen bestuur zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Deloitte.

De basis voor ons afkeurend oordeel inzake rechtmatigheid

In de jaarrekening zijn de lasten van diverse inkopen opgenomen. Onze controle heeft uitgewezen dat deze lasten niet in alle gevallen rechtmatig tot stand zijn gekomen, als gevolg van het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. De onrechtmatigheid bedraagt € 2.038.000.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 520.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de materialiteit rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen zoals opgenomen in bijlage 2.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Deloitte.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 8 april 2015 en het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

Deloitte.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 13 april 2018

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 13 april 2018.

BIJLAGEN

Bijlage 1	Staat van vaste activa	42
Bijlage 2	Staat van reserves en voorzieningen	44
Bijlage 3	Staat van langlopende leningen	45
Bijlage 4	Bestuurssamenstelling	46
Bijlage 5	Outputrapportage	48
Bijlage 6	Specificatie financieringsverschil	52
Bijlage 7	Kostenverdeelstaat van Het Service Centrum	53
Bijlage 8	Overzicht van baten en lasten over 2017 per afdeling	54
Bijlage 9	Overzicht van baten en lasten over 2017 MKA Brabant-Noord	55
Bijlage 10	Overzicht van baten en lasten over 2017 MKA Midden- en West-Brabant	58
Bijlage 11	Overzicht van baten en lasten over 2017 RAV Brabant-Noord	61
Bijlage 12	Overzicht van baten en lasten over 2017 RAV Midden- en West-Brabant	65
Bijlage 13	Overzicht van baten en lasten over 2017 Overige activiteiten	69

Bijlage 1 Staat van vaste activa

	Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven	Aanschaf waarde begin 2017	Inves-teringen 2017	Desinves-teringen 2017	Aanschaf waarde einde 2017	Cumulatieve afschrijvingen begin 2017	Afschrijvings kosten 2017	Vrijval afschrijving 2017	Boekwaarde begin 2017	Boekwaarde einde 2017
	RAV Brabant Noord									
2100	Gronden en terreinen	1.045.054	0	0	1.045.054	0	0	0	1.045.054	1.045.054
2200	Gebouwen	3.623.702	0	0	3.623.702	226.478	72.457	0	3.397.224	3.324.767
2225	Bijkomende bouwkosten	176.760	0	0	176.760	8.400	4.419	0	168.360	163.941
2250	Verbouwingen	49.778	13.652	0	63.430	7.826	3.058	0	41.951	52.546
2300	Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	1.045.750	128.992	0	1.174.742	193.306	60.849	0	852.444	920.587
2400	Bedrijfsauto	316.214	59.615	33.775	342.054	222.805	40.724	33.775	93.409	112.300
2410	Ambulances	3.064.071	930.336	780.813	3.213.595	1.405.458	514.493	780.813	1.658.613	2.074.456
2500	Inventaris	407.535	43.548	6.843	444.241	162.001	38.105	6.779	245.534	250.915
2510	Medische inventaris	1.154.112	0	0	1.154.112	1.105.909	32.239	0	48.203	15.964
2540	Telefonie/communicatie app.	21.044	0	0	21.044	5.036	4.209	0	16.008	11.799
2541	Opleidingsmateriaal	116.096	7.968	0	124.064	28.271	24.697	0	87.825	71.096
2550	Navigatie/Digitaal ritformulier	287.053	0	234.194	52.859	242.533	13.155	234.194	44.520	31.365
2580	C-2000 randapparatuur	108.933	5.401	0	114.335	77.515	7.665	0	31.418	29.154
2600	Automatisering (hardware)	147.715	84.935	115.115	117.535	109.165	21.429	115.115	38.550	102.056
	Totaal RAV Brabant Noord :	**11.563.817**	**1.274.448**	**1.170.740**	**11.667.525**	**3.794.704**	**837.497**	**1.170.676**	**7.769.113**	**8.206.000**
	MKA Brabant Noord									
2600	Automatisering (hardware)	18.350	0	0	18.350	14.680	3.670	0	3.670	0
	Totaal MKA Brabant Noord :	**18.350**	**0**	**0**	**18.350**	**14.680**	**3.670**	**0**	**3.670**	**0**
	RAV Midden/West Brabant									
2100	Gronden en terreinen	836.452	528.126	68.142	1.296.436	0	0	0	836.452	1.296.436
2200	Gebouwen	5.429.165	711.102	296.860	5.843.406	873.705	108.603	133.585	4.555.460	4.994.684
2225	Bijkomende bouwkosten	593.108	101.877	0	694.985	83.339	12.303	0	509.768	599.343
2250	Verbouwingen	394.207	38.655	0	432.862	202.854	19.961	0	191.353	210.047
2300	Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	1.526.798	232.237	24.488	1.734.547	721.378	100.013	24.129	805.420	937.285
2400	Bedrijfsauto	642.667	0	0	642.667	362.489	112.605	0	280.178	167.574
2410	Ambulances	5.523.261	930.336	676.680	5.776.918	2.469.183	915.914	676.680	3.054.078	3.068.500
2500	Inventaris	645.050	54.624	51.975	647.699	489.045	54.057	51.807	156.005	156.403
2510	Medische inventaris	1.884.586	0	0	1.884.586	1.783.181	66.681	0	101.405	34.724
2540	Telefonie/communicatie app.	14.477	0	0	14.477	11.694	1.670	0	2.783	1.113
2541	Opleidingsmateriaal	173.643	0	0	173.643	98.818	32.153	0	74.825	42.672
2550	Navigatie/Digitaal ritformulier	457.245	0	366.303	90.942	380.584	22.546	366.303	76.661	54.115
2580	C-2000 randapparatuur	212.673	0	0	212.673	156.452	12.267	0	56.221	43.955
2600	Automatisering (hardware)	240.637	139.666	199.844	180.458	198.437	27.933	199.844	42.200	153.933
	Totaal RAV Midden/West Brabant :	**18.573.968**	**2.736.622**	**1.684.292**	**19.626.298**	**7.831.158**	**1.486.705**	**1.452.348**	**10.742.810**	**11.760.783**

	Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven	Aanschaf waarde begin 2017	Inves-teringen 2017	Desinves-teringen 2017	Aanschaf waarde einde 2017	Cumulatieve afschrijvingen begin 2017	Afschrijvings kosten 2017	Vrijval afschrijving 2017	Boekwaarde begin 2017	Boekwaarde einde 2017
	MKA Midden/West Brabant									
2500	Inventaris	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2600	Automatisering (hardware)	39.263	0	0	39.263	24.112	3.598	0	15.151	11.553
	Totaal MKA Midden/West Brabant :	**39.263**	**0**	**0**	**39.263**	**24.112**	**3.598**	**0**	**15.151**	**11.553**
	Bedrijfsbureau algemeen									
2400	Bedrijfsauto	157.833	0	35.504	122.330	107.597	24.208	26.036	50.236	16.561
2500	Inventaris	25.229	0	0	25.229	210	2.523	0	25.018	22.495
2600	Automatisering (hardware)	194.926	0	0	194.926	194.926	0	0	0	0
	Totaal Bedrijfsbureau algemeen :	**377.987**	**0**	**35.504**	**342.484**	**302.733**	**26.731**	**26.036**	**75.254**	**39.056**
	Overige activiteiten/algemeen									
2400	Bedrijfsauto	369.073	0	0	369.073	152.151	48.502	0	216.922	168.420
2510	Medische inventaris	10.250	0	0	10.250	10.250	0	0	0	0
2550	Navigatie/Digitaal ritformulier	29.396	0	29.396	0	29.396	0	29.396	0	0
2580	C-2000 randapparatuur	3.727	0	0	3.727	311	745	0	3.416	2.671
	Overige activiteiten/algemeen :	**412.446**	**0**	**29.396**	**383.050**	**192.107**	**49.247**	**29.396**	**220.339**	**171.091**
	TOTAAL	**30.985.830**	**4.011.070**	**2.919.931**	**32.076.969**	**12.159.493**	**2.407.449**	**2.678.456**	**18.826.337**	**20.188.484**

Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen

Naam	Saldo aan het begin van het dienstjaar 01.01.2017	Resultaat-bestemming 2016	Vermeerderingen t.l.v. exploitatie in 2017	Overige vermeerderingen in 2017	Verminderingen t.g.v. exploitatie in 2017	Overige verminderingen in 2017	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31.12.2017
Reserves							
Algemene reserve							
Algemene bedrijfsreserve	710.742	54.814					765.556
Subtotaal algemene reserve	710.742	54.814	-	-	-	-	765.556
Reserve aanvaardbare kosten							
RAV Brabant Noord	3.927.782	745.179					4.672.961
RAV Midden/West Brabant	3.276.122	1.117.292					4.393.414
MKA Brabant Noord	523.854	-102.574					421.280
MKA Midden/West Brabant	656.132	192.805					848.937
Subtotaal reserve aanv. kosten	8.383.890	1.952.702	-	-	-	-	10.336.592
Bestemmingsreserves							
Reorganisatiereserve	742.261	-					742.261
Reserve onderhoud locaties		724.151			-5.415		718.736
Subtotaal bestemmingsreserves	742.261	724.151	-	-	-5.415	-	1.460.997
Resultaat 2017						473.269	473.269
Totaal reserves :	**9.836.893**	**2.731.667**	**-**	**-**	**-5.415**	**473.269**	**13.036.414**
Voorzieningen							
Voorziening groot onderhoud	-						-
Voorziening afkoop ORT/)VW	-						-
Voorziening personele knelpunten	-		113.796				113.796
Voorziening verlofsaldi	693.598		188.266				881.864
Voorziening BTW risico	-						-
Totaal Voorzieningen :	**693.598**	**-**	**302.062**	**-**	**-**	**-**	**995.660**
Totaal reserves + voorzieningen :	**10.530.491**	**2.731.667**	**302.062**	**-**	**-5.415**	**473.269**	**14.032.074**

Bijlage 3 Staat van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	Lening nummer	Ingangs-datum	Looptijd	Rente %	Hoofd som	Aflossingen t/m 2016	Saldo aan het begin van het dienstjaar 2017	Opgenomen of verstrekte leningen 2017	Aflossingen/ vrijval 2017	Rente 2006	Saldo aan het einde van het dienstjaar 2017
Lening BNG 40.107590	40.107590	03-07-2012	10 jaar	2,25%	5.000.000	2.000.000	3.000.000		-500.000		2.500.000
Totaal						**2.000.000**	**3.000.000**	**0**	**-500.000**	**0**	**2.500.000**

Bijlage 4 Bestuurssamenstelling

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord bestaat uit:

Mevrouw M. Hendrickx, voorzitter	wethouder gemeente Tilburg
Mevrouw L. Poppe-De Looff, vice-voorzitter	burgemeester gemeente Zundert
De heer A. Theunis, portefeuille financiën	wethouder gemeente Roosendaal
Mevrouw M. Haagh	wethouder gemeente Breda
Mevrouw A. van de Ven	wethouder gemeente Oss
De heer W. Hillenaar	burgemeester gemeente Cuijk

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord bestaat uit:

De heer A.M.T. Naterop	gemeente	Aalburg
Mevrouw C. Janssen - Janssen	gemeente	Alphen-Chaam
De heer J.C.M. Vermeer	gemeente	Baarle-Nassau
Mevrouw Y. Kammeijer-Luycks	gemeente	Bergen op Zoom
De heer J. Glastra van Loon	gemeente	Bernheze
De heer P.M.J.H. Bos	gemeente	Boekel
Mevrouw W. Hendriks - van Haren	gemeente	Boxmeer
Mevrouw J.C. Lestrade-Brouwer	gemeente	Boxtel
Mevrouw M. Haagh - Reijne	gemeente	Breda
De heer W.A.G. Hillenaar	gemeente	Cuijk
De heer P.C.A.R. Panis	gemeente	Dongen
De heer J. van Oosterhout	gemeente	Drimmelen
De heer A.P.M.A. Schouw	gemeente	Etten-Leur
De heer A. de Jongh	gemeente	Geertruidenberg
De heer J. Boelhouwer	gemeente	Gilze en Rijen
De heer H. van de Ven	gemeente	Goirle
Mevrouw A. Henisch	gemeente	Grave
De heer J.E.P.M. van den Brandt	gemeente	Haaren
De heer J.C.M. Paantjens	gemeente	Halderberge
Mevrouw M. Mulder	gemeente	Heusden
De heer B.J.A. Roks	gemeente	Hilvarenbeek
De heer P.H. Jonkergouw	gemeente	Landerd
Mevrouw J. van Aart	gemeente	Loon op Zand
De heer E. Witlox	gemeente	Meierijstad
De heer E. van Daal	gemeente	Mill en St. Hubert
De heer E. Schoneveld	gemeente	Moerdijk
De heer P. Smit	gemeente	Oisterwijk
Mevrouw M. Witte	gemeente	Oosterhout
Mevr. A. van de Ven	gemeente	Oss
De heer J.M.L. Niederer	gemeente	Roosendaal
De heer M.J. de Bruijn	gemeente	Rucphen

De heer P. Kagie	gemeente	s-Hertogenbosch
De heer J.T. Raemaekers	gemeente	St. Anthonis
De heer A. van den Dungen	gemeente	St. Michielsgestel
De heer C.J.M. van Geel	gemeente	Steenbergen
De heer J.M.A. Kokke	gemeente	Tilburg
De heer G. van Heeswijk	gemeente	Uden
Mevrouw S.I.S. Heijboer-Klapwijk	gemeente	Vught
De heer H. Brekelmans	gemeente	Waalwijk
De heer Y. de Boer	gemeente	Werkendam
De heer J.M.A. van Agtmaal	gemeente	Woensdrecht
De heer R. Bergsma	gemeente	Woudrichem
De heer J.M. Aarts	gemeente	Zundert

Bijlage 5 Outputrapportage

KENGETALLEN	Regio Brabant-Noord		Regio Midden- en West-Brabant	
	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2017	begroting 2017
MKA				
Productie				
Declarabele meldingen ambulancezorg	41.675	40.000	80.433	77.000
Prestaties				
Nalevingsscore ProQA protocollen	92%	92%	94%	92%
RAV				
Productie				
Declarabele ritten	30.805	30.000	62.660	61.000
EHBO-ritten	10.909	10.000	17.944	16.000
Niet declarabele ritten incl. VWS	10.753	15.000	16.886	17.000
Totaal ritten declarabel en niet-declarabel	52.467	55.000	97.490	94.000
Ritten naar urgentie:				
A1-ritten	22.179	21.000	39.234	41.000
A2-ritten	21.916	14.000	36.665	22.500
B-ritten	8.372	20.000	21.591	30.500
Totaal ritten alle urgenties	52.467	55.000	97.490	94.000
Prestaties				
Overschrijdingspercentages A1-ritten:				
melding-aankomst patient meer dan 15 minuten	7,4%	6%	7,4%	6%
Overschrijdingspercentages A2-ritten:				
melding-aankomst patiënt meer dan 30 minuten	3,7%	5%	2,9%	5%
Zorgevaluatie: % geëvalueerde hulpverleningen*	2,8%	8%	6,5%	8%
Algemeen				
Auto's huisartsenpost	4	4	-	-
Cursisten	0	50	-	-

*) Het percentage geëvalueerde hulpverleningen is achtergebleven op de begroting omdat er een aantal ZEB'ers (zorgevaluatiebegeleiders) in 2017 zijn gestopt met hun taak. De werving en opleiding van nieuwe ZEB’ers heeft tijd nodig.

Heeft ons product Ambulancehulpverlening in 2017 voldaan aan de eigenschappen die de klant (de patiënt) redelijkerwijze mag verwachten? Wat mág de klant redelijkerwijze van ons verwachten? Dat hij de juiste (medische) zorg ontvangt. Dat de ambulance op tijd ter plaatse is. En dat hij correct behandeld wordt.

1. Heeft de klant de juiste medische zorg ontvangen? → Kwaliteit van zorg

De kwaliteit van zorg is een aspect dat lastig te meten is. Het uiteindelijke resultaat van de verleende ambulancezorg is natuurlijk het beste te beoordelen gedurende het vervolgtraject in het ziekenhuis. Helaas is dit om privacyredenen nog niet te realiseren. De RAV Brabant MWN ondernam de afgelopen jaren een aantal acties met het doel om de kwaliteit van zorg toch te kunnen beoordelen.

Ambulancezorg werkt volgens protocollen, zowel in de uitvraag en diagnosestelling op de meldkamer, als in de hulpverlening zelf. Het meetbaar maken van de mate waarin deze protocollen gevolgd zijn, zegt iets over de kwaliteit van zorg. Op de meldkamer worden alle 112-meldingen afgehandeld conform de uitvraagsystematiek AQUA (ProQA). Elke maand wordt gemeten hoeveel procent van de 112-meldingen is afgehandeld conform protocol. Met de zorgverzekeraars werd in 2017 een prestatieafspraak gemaakt dat de naleving minimaal 90% moest bedragen. De MKA MWB scoorde maar liefst 94% naleving en behaalde in 2017 de ACE-status. De MKA BN, al sinds 2016 in het bezit van de ACE-status, scoorde in 2017 92%.

Sinds 2016 werkt de RAV met zorgevaluatiebegeleiders (ZEB'ers). Dit is een systeem van intercollegiale intervisie waarbij hulpverleningen rondom een bepaald thema worden onderzocht op het gevolgde protocol en besproken met de betreffende collega's. Deze manier van één op één contact blijkt zeer goed te werken.

Een ander onderdeel van het project Patiëntveiligheid van binnenuit is het Veilig Incident Melden. Medewerkers worden gestimuleerd om incidenten te melden, zodat deze kunnen worden onderzocht en dit kan leiden tot (proces)verbetering.

2. Was de ambulance op tijd ter plaatse? → Responstijden

Bij spoedvervoer wordt er van ons verwacht dat wij binnen de wettelijk gestelde normen ter plaatse zijn. Voor urgentie A1 geldt een norm van 15 minuten (tussen tijd melding en tijd aankomst), voor urgentie A2 bedraagt deze norm 30 minuten. Bij urgentie B (besteld vervoer) verwacht de klant (de patiënt of het ziekenhuis) van ons dat wij ter plaatse zijn op de afgesproken tijd, of tenminste binnen een redelijke marge hiervan.

De laatste jaren ligt de focus erg nadrukkelijk op de 15 minuten responstijd urgentie A1, hoewel er geen wetenschappelijk bewijs is dat dit tot gezondheidswinst leidt. De norm is wettelijk vastgelegd in de TWaz, en is al jaren een verplicht onderdeel van de jaarlijkse prestatieafspraken met de zorgverzekeraars. De laatste jaren is bij deze laatste zelfs een financiële prikkel ingebouwd om de norm te behalen. Ook al wordt steeds breder aan nut en noodzaak van deze norm getwijfeld, toch blijft het voorlopig de belangrijkste prestatie-indicator in de ambulancesector.

Een maximaal overschrijdingpercentage van 5% op RAV- regioniveau is de norm die het uitgangspunt vormt. Dit heeft tot gevolg dat spreiding en beschikbaarheid van ambulances in belangrijke mate wordt bepaald op grond van de bevolkingsconcentraties binnen het verzorgingsgebied. Het ministerie van VWS hanteert dit uitgangspunt bij de toekenning van de vergunningen op grond van de Tijdelijke Wet Ambulancezorg en de zorgverzekeraars bij het maken van prestatie- en productieafspraken met de RAV's. De RAV heeft op dit punt weinig tot geen beleidsvrijheid. Om die reden tracht de RAV door middel van alternatieven de acute zorg in de gemeenten met hogere overschrijdingspercentages te verbeteren. Bij deze alternatieven moet o.a. worden gedacht aan het inzetten van first-responders van de brandweer, soloverpleegkundigen, AED-alert. In 2017 heeft de RAV zich ingezet om het AED-netwerk binnen de gemeente te versterken.

In de media is de laatste jaren veel aandacht voor de 15-minuten-norm, jammer genoeg zonder de nuancering van de systematiek. Gemeenten, deelgemeenten én individuele burgers krijgen

daardoor een vertekend beeld van de werkelijkheid. De RAV steekt er veel energie in om uit te leggen hoe het systeem werkt en waarom de ambulance niet overal in het werkgebied binnen 15 minuten ter plaatse kan zijn (en hoeft te zijn). Directeur en managers geven desgewenst persoonlijke toelichting aan de gemeenteraden, en de inwoners van het werkgebied worden geïnformeerd via de RAV-website.

Onderstaande tabel toont de prestaties urgentie A1 per gemeente over 2017.

Gemeenten Regio Midden- en West-Brabant	aantal A1-ritten	aantal overschr	% overschr
Aalburg	254	113	44,5%
Alphen-Chaam	302	53	17,5%
Baarle Nassau	253	129	51,0%
Bergen op Zoom	2792	106	3,8%
Breda	5837	231	4,0%
Dongen	645	57	8,8%
Drimmelen	821	109	13,3%
Etten-Leur	1462	83	5,7%
Geertruidenberg	588	43	7,3%
Gilze-Rijen	781	105	13,4%
Goirle	506	16	3,2%
Halderberge	890	55	6,2%
Hilvarenbeek	368	23	6,3%
Loon op Zand	833	39	4,7%
Moerdijk	1146	191	16,7%
Oisterwijk	765	52	6,8%
Oosterhout	1975	150	7,6%
Roosendaal	2566	116	4,5%
Rucphen	849	73	8,6%
Steenbergen	722	84	11,6%
Tilburg	6776	167	2,5%
Waalwijk	1650	112	6,8%
Werkendam	536	103	19,2%
Woensdrecht	687	154	22,4%
Woudrichem	245	56	22,9%
Zundert	654	168	25,7%
TOTAAL	34903	2588	7,4%

Gemeenten regio Brabant-Noord	aantal A1-ritten	aantal overschr	% overschr
Bernheze	813	48	5,9%
Boekel	224	25	11,2%
Boxmeer	855	81	9,5%
Boxtel	829	74	8,9%
Cuijk	714	53	7,4%
Grave	456	59	12,9%
Haaren	270	51	18,9%
Heusden	894	132	14,8%
Landerd	471	39	8,3%
Meierijstad	2179	126	5,8%
Mill en St.Hubert	308	33	10,7%
Oss	3170	312	9,8%
s-Hertogenbosch	4699	222	4,7%
St. Anthonis	294	39	13,3%
St. Michielsgestel	737	58	7,9%
Uden	1484	42	2,8%
Vught	776	31	4,0%
TOTAAL	19173	1425	7,4%

Responstijd urgentie A1:
In 2017 werd de wettelijke norm (maximaal 5% overschrijding niet binnen 15 minuten ter plaatse) niet worden behaald. Beide regio's realiseerden een overschrijdingspercentage van 7,4%.

De productiestijging houdt al vele jaren aan, en wordt inmiddels erkend als een landelijk probleem. Naar aanleiding hiervan werd in 2016 het referentiekader spreiding en beschikbaarheid opnieuw doorgerekend, met als gevolg een verruiming van het budget voor ambulancezorg. MWB en BN kregen ook beide een budgetverhoging. Deze extra middelen kunnen pas op zijn vroegst in 2018 totaal zijn ingezet, vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor verpleegkundigen en de tijd die nodig is om nieuwe medewerkers op te leiden. Werving van nieuwe verpleegkundigen is op dit moment het grootste knelpunt bij uitbreiding van de paraatheid. In overleg met de zorgverzekeraars zijn er voor beide regio's verbeterplannen opgesteld, waarin staat hoe, waar en wanneer het extra budget zal worden ingezet.

Responstijd urgentie A2:
De overschrijdingspercentages bij urgentie A2 leverden geen problemen op, deze bleven ruim onder de prestatieafspraak van 5%. MWB behaalde 2,9% en BN 3,7%.

Urgentie B:
Er is op dit moment nog geen mogelijkheid om te meten in hoeverre het besteld vervoer op de afgesproken tijd aanwezig was. Er zijn geen afspraken met de ziekenhuizen over de toegestane marges, en de ritregistratie schiet hier nog tekort. In de nabije toekomst wordt dit een landelijke prestatie-indicator, die in het jaarlijkse sectorrapport Ambulances in Zicht zal worden opgenomen. De RAV Brabant MWN zal actie moeten ondernemen om monitoring op dit punt mogelijk te maken.

3. Is de klant correct behandeld? → Klanttevredenheid

Bij klanttevredenheid gaat het voornamelijk om bejegening en behandeling: de manier waarop de ambulancehulpverlening is uitgevoerd. Elke twee jaar wordt een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uitgevoerd. In de afgelopen jaren scoorde de RAV steeds erg goed in de KTO's.
In 2016 werd het KTO voor het eerst uitgevoerd door het NIVEL, bij meerdere RAV's met behulp van dezelfde systematiek. Dit maakt benchmarken tussen de verschillende RAV's in de toekomst mogelijk.

Het aantal ontvangen klachten zegt ook iets over de klanttevredenheid. In 2017 leidde in beide regio's slechts 0,09% van alle hulpverleningen tot een klacht. Dit percentage is al een aantal jaren vrijwel hetzelfde.

Bijlage 6 Specificatie van het financieringsverschil

Specificatie van het financieringsverschil 2017

	MKA BN 2017 €	MKA MWB 2017 €	RAV BN 2017 €	RAV MWB 2017 €
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	1.520.395	2.591.919	16.054.827	28.407.085
Vergoeding ter dekking van het wettelijke budget:				
• Ontvangen ritvergoedingen ambulancehulpverlening	0	0	19.970.021	39.541.329
Totaal	0	0	19.970.021	39.541.329
Financieringsverschil (overschot/tekort)	1.520.395	2.591.919	-3.915.194	-11.134.244

Bijlage 7 Kostenverdeelstaat van Het Service Centrum

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Bedrijfslasten			
Salariskosten	4.925.648	5.562.201	5.245.988
Personeel derden	1.563.736	439.664	896.332
Overige personeelskosten	458.473	230.234	222.454
Kapitaallasten	112.031	612.792	628.118
Huisvestingskosten	278	-	547
Bedrijfskosten	2.407.933	2.169.237	1.637.926
Toevoeging voorziening	236.742	-	235.864
Interne dienstverlening	634.944	656.902	654.116
Som der bedrijfslasten	**10.339.785**	**9.671.030**	**9.521.345**
Bedrijfsresultaat	10.339.785-	9.671.030-	9.521.345-
Financiële baten en lasten	-	28.424	22.067
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	10.339.785-	9.642.606-	9.499.278-
Vrijval voorziening	2.003	-	30.637
Te verdelen kosten	10.337.782-	9.642.606-	9.468.641-
GGD Hart voor Brabant	4.941.249	4.606.425	4.537.772
GGD West-Brabant	2.970.646	2.758.313	2.714.353
RAV Brabant Midden-West-Noord	1.771.961	1.649.935	1.644.283
GGD Noord- en Oost-Gelderland	653.926	627.934	572.232
Resultaat	**-**	**-**	**-**

Bijlage 8 Overzicht van baten en lasten over 2017 per afdeling

	MKA BN Realisatie 2017	MKA MWB Realisatie 2017	RAV BN Realisatie 2017	RAV MWB Realisatie 2017	Overige act. Realisatie 2017	Totaal Realisatie 2017
	€	€	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten						
Opbrengsten uit tarieven	1.520.395	2.591.919	16.054.827	28.407.085	-	48.574.226
Overige opbrengsten	19.471	47.457	1.091.022	2.831.224	165.431	4.154.605
Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	**1.539.866**	**2.639.376**	**17.145.849**	**31.238.309**	**165.431**	**52.728.831**
Bedrijfslasten						
Salarissen en sociale lasten	1.318.512	1.771.153	11.220.097	19.191.573	-	33.501.335
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen			854.565	2.288.538		3.143.103
Personeel derden	-	222.425	133.336	734.790	-	1.090.551
Overige personeelskosten	85.986	138.002	612.305	1.276.619	-	2.112.912
Kapitaallasten	3.670	3.598	847.254	1.503.679	49.247	2.407.448
Huisvestingskosten	43	-	581.953	923.030	-	1.505.026
Doorbelasting Het Service Centrum	19.267	31.095	627.278	1.091.292	3.030	1.771.962
Doorbelasting GGD	64	108	698	1.238	-	2.108
Toevoeging voorzieningen	13.097	20.836	104.458	163.671	-	302.062
Overige bedrijfskosten	215.355	108.836	2.110.969	3.760.352	43.529	6.239.041
Som der bedrijfslasten	**1.655.994**	**2.296.053**	**17.092.913**	**30.934.782**	**95.806**	**52.075.548**
	-116.128	**343.323**	**52.936**	**303.527**	**69.625**	**653.283**
Financiële baten en lasten	**-**	**-**	**-146.138**	**-39.291**	**-**	**-185.429**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-116.128	343.323	-93.202	264.236	69.625	467.854
Mutatie algemene reserve	-	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	5.415	-	5.415
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	**-116.128**	**343.323**	**-93.202**	**269.651**	**69.625**	**473.269**

Bijlage 9 Overzicht van baten en lasten 2017 MKA Brabant-Noord

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	1.520.395	1.514.801	1.451.244
Overige opbrengsten	19.471	26.138	30.598
Vrijval voorzieningen		-	
Som der bedrijfsopbrengsten	**1.539.866**	**1.540.939**	**1.481.842**
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	1.318.512	1.324.384	1.266.863
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	-	1.000	-
Overige personeelskosten	85.986	77.065	67.398
Kapitaallasten	3.670	3.670	3.670
Huisvestingskosten	43		
Doorbelasting Het Service Centrum	19.267	18.382	17.879
Doorbelasting GGD	64	1.700	3.206
Toevoeging voorzieningen	13.097	-	13.676
Overige bedrijfskosten	215.355	219.000	211.725
Som der bedrijfslasten	**1.655.994**	**1.645.201**	**1.584.417**
	-116.128	**-104.262**	**-102.575**
Financiële baten en lasten		**-**	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-116.128**	**-104.262**	**-102.575**
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve		-	
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-		-
GEREALISEERD RESULTAAT	**-116.128**	**-104.262**	**-102.575**

Financiële gang van zaken in 2017

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten MKA Brabant Noord	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Opbrengsten uit tarieven	1.520	1.515	5
Mutatie financieringsoverschot/-tekort			-
Opbrengsten uit tarieven	1.520	1.515	5
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	20	26	-6
Som der bedrijfsopbrengsten	1.540	1.541	-1

lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten MKA Brabant Noord	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en sociale lasten	1.319	1.324	-5
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-	-	-
Personeel derden	-	1	-1
Overige personeelskosten	86	77	9
Kapitaallasten	4	4	-
Huisvestingskosten	-	-	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	19	20	-1
Toevoeging voorzieningen	13	-	13
Overige bedrijfskosten	215	219	-4
Som der bedrijfslasten	1.656	1.645	11

Toevoegingen voorzieningen
De toevoeging voorzieningen betreft een dotatie inzake PLB-uren (Persoonlijk Levensfase Budget).

(in duizenden euro's) MKA Brabant Noord	Verschil realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	5
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	-6
Som der bedrijfsopbrengsten	-1
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-5
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	-1
Overige personeelskosten	9
Kapitaallasten	-
Huisvestingskosten	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	-1
Toevoeging voorzieningen	13
Overige bedrijfskosten	-4
Financiële baten en lasten	
Som der bedrijfslasten	11
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	-12

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimpercentage over 2017 van de Meldkamer Brabant-Noord bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 4,49%

Bijlage 10 Overzicht van baten en lasten 2017 MKA Midden- en West-Brabant

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	2.591.919	2.581.541	2.358.256
Overige opbrengsten	47.457	17.684	47.329
Vrijval voorzieningen			451
Som der bedrijfsopbrengsten	**2.639.376**	**2.599.225**	**2.406.036**
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	1.771.153	2.071.805	1.712.881
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	222.425	190.000	200.677
Overige personeelskosten	138.002	146.240	138.649
Kapitaallasten	3.598	3.598	5.467
Huisvestingskosten		-	
Doorbelasting Het Service Centrum	31.095	29.665	28.854
Doorbelasting GGD	108	2.801	4.664
Toevoeging voorzieningen	20.836	-	
Overige bedrijfskosten	108.836	111.926	122.039
Som der bedrijfslasten	**2.296.053**	**2.556.035**	**2.213.231**
	343.323	**43.190**	**192.805**
Financiële baten en lasten		**-**	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**343.323**	**43.190**	**192.805**
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	**343.323**	**43.190**	**192.805**

Financiële gang van zaken in 2017

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten MKA Midden/West Brabant	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Opbrengsten uit tarieven	2.592	2.581	11
Mutatie financieringsoverschot/-tekort			-
Opbrengsten uit tarieven	2.592	2.581	11
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren			-
Overige opbrengsten	47	18	29
Som der bedrijfsopbrengsten	2.639	2.599	40

Overige opbrengsten
Er zijn meer overige opbrengsten dan hiervoor begroot ad € 29.000. Dit komt door een niet in de begroting opgenomen detachering bij het Witte Kruis en meer inzet voor de GHOR.

lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten MKA Midden/West Brabant	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en sociale lasten	1.771	2.072	-301
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	-
Personeel derden	222	190	32
Overige personeelskosten	139	146	-7
Kapitaallasten	4	4	-
Huisvestingskosten	-	-	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	31	32	-1
Toevoeging voorzieningen	21	-	21
Overige bedrijfskosten	108	112	-4
Som der bedrijfslasten	2.296	2.556	-260

Salarissen
De salarissen zijn € 301.000 lager dan begroot omdat de formatie 4,62 fte lager is dan begroot. De personele formatie staat hierdoor flink onder druk. De paraatheid kon met moeite geleverd worden. Deze onderbezette vaste formatie wordt gedeeltelijk ingevuld door meer inzet van uitzendkrachten, zie hiervoor de toename van kosten van personeel derden.

Toevoeging voorzieningen
De toevoeging voorzieningen betreft een dotatie inzake PLB-uren (Persoonlijk Levensfase Budget).

(in duizenden euro's) MKA Midden/West Brabant	Verschil realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	11
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	29
Som der bedrijfsopbrengsten	40
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-301
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	32
Overige personeelskosten	-7
Kapitaallasten	-
Huisvestingskosten	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	-1
Toevoeging voorzieningen	21
Overige bedrijfskosten	-4
Financiële baten en lasten	
Som der bedrijfslasten	-260
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	300

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimpercentage over 2017 van de Meldkamer Midden- en West-Brabant bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 3,82%.

Bijlage 11 Overzicht van baten en lasten 2017 RAV Brabant-Noord

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	16.054.827	16.633.484	15.789.648
Overige opbrengsten	1.091.022	852.178	1.185.433
Vrijval voorzieningen			375.726
Som der bedrijfsopbrengsten	**17.145.849**	**17.485.662**	**17.350.807**
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	11.220.097	11.472.956	10.491.582
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	854.565	734.922	926.639
Personeel derden	133.336	216.000	137.580
Overige personeelskosten	612.305	714.541	600.089
Kapitaallasten	847.254	925.487	830.229
Huisvestingskosten	581.953	690.600	558.353
Doorbelasting Het Service Centrum	627.278	598.440	589.191
Doorbelasting GGD	698	14.000	26.108
Toevoeging voorzieningen	104.458	-	42.517
Overige bedrijfskosten	2.110.969	2.084.650	1.906.184
Som der bedrijfslasten	**17.092.913**	**17.451.596**	**16.108.472**
	52.936	**34.066**	**1.242.335**
Financiële baten en lasten	**-146.138**	**-106.581**	**-153.403**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-93.202**	**-72.515**	**1.088.932**
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	**-93.202**	**-72.515**	**1.088.932**

Financiële gang van zaken in 2017

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten RAV Brabant Noord	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Opbrengsten uit tarieven	19.970	16.634	3.336
Mutatie financieringsoverschot/-tekort	-3.915	-	-3.915
Opbrengsten uit tarieven	16.055	16.634	-579
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren		-	-
Overige opbrengsten	1.091	852	239
Vrijval voorzieningen			-
Som der bedrijfsopbrengsten	17.146	17.486	-340

Wettelijk aanvaardbaar budget 2017
De onderschrijding van € 579.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget is voor paraatheiduitbreiding (-€ 289.000), omdat de begrote uitbreidingen niet gerealiseerd konden worden. Het blijft moeilijk om voldoende verpleegkundige aan te nemen. Verder is er minder budget vanuit de vrije marge regeling (- € 136.000) doordat deze kosten opgevangen worden in het reguliere budget en is er minder budget voor de overige kostenvergoeding (-€ 212.000). Dit betreft budget dat beschikbaar is voor opleidingskosten, maar deze kosten zijn lager dan hiervoor is begroot. Daarentegen is er meer budget (+ € 69.000) vanwege een hogere prijs-/loonindex.

Overige opbrengsten
De overschrijding van € 239.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat er boekwinst is gerealiseerd door verkopen van ambulances ad € 60.000 en doordat er hogere toelagen zijn doorberekend aan de GHOR ad € 75.000. Verder is er meer budget van het ministerie van VWS voor FLO kosten (Functioneel Leeftijds Ontslag) ad € 100.000, die dit jaar hoger zijn dan begroot.

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten RAV Brabant Noord	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en sociale lasten	11.220	11.473	-253
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	855	735	120
Personeel derden	133	216	-83
Overige personeelskosten	613	715	-102
Kapitaallasten	847	925	-78
Huisvestingskosten	582	691	-109
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	628	612	16
Toevoeging voorzieningen	104		104
Overige bedrijfskosten	2.111	2.085	26
Som der bedrijfslasten	17.093	17.452	-359

Salarissen
De onderschrijding van € 253.000 t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt doordat er in de begroting abusievelijk de cao-verhoging van 1,2% dubbel is opgenomen ad -€ 105.000. Verder is er 2,3 fte minder aan vaste formatie ingezet dan begroot ad -€ 125.000.

FLO kosten
Deze kosten zijn hoger dan verwacht, 95% hiervan wordt vergoed door het ministerie van VWS.

Overige personeelskosten
De onderschrijding ad €102.000 wordt grotendeels veroorzaakt doordat de opleidingskosten lager uitvallen dan begroot. Dit wordt onder meer verklaard doordat een groot deel van het toebedeelde eigen scholingsbudget per werknemer niet gebruikt is.

Kapitaallasten
De onderschrijding van de kapitaallasten ad €78.000 wordt vooral veroorzaakt doordat de aanschaf van de opleidingspoppen en de infuuspompen zijn uitgesteld naar 2018. Verder heeft de aanschaf van de ambulances 2 maanden later plaats gevonden, dan waarbij de begroting rekening mee was gehouden.

Huisvestingskosten
De huisvestingskosten komen ten opzichte van de begroting 2017 € 109.000 lager uit, deze daling is grotendeels te verklaren doordat er geen dotatie meer plaats vindt aan de onderhoudsvoorziening.

Toevoeging voorzieningen
In 2017 heeft er een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening PLB-uren (persoonlijk levensfase budget) en de voorziening personele knelpunten wegens een minnelijke regeling.

Overige bedrijfskosten
De overige bedrijfskosten komen ten opzichte van de begroting 2017 €26.000 hoger uit, deze stijging is grotendeels te verklaren door:
- lagere automatiseringskosten (onderhoud software, lagere kosten SOS toegang) ad -110.000;
- hogere diensten derden ad +€ 150.000 vanwege het versterken van het AED netwerk binnen de gemeenten.

Resultaat
Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 93.202 negatief ten opzichte van een begroot resultaat van € 72.515 negatief. In de volgende tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's) RAV Brabant Noord	Verschil realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	-579
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	239
Vrijval voorzieningen	-
Som der bedrijfsopbrengsten	-340
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-253
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	120
Personeel derden	-83
Overige personeelskosten	-102
Kapitaallasten	-78
Huisvestingskosten	-109
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	16
Toevoeging voorzieningen	104
Overige bedrijfskosten	26
Financiële baten en lasten	39
Som der bedrijfslasten	-320
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	-20

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimpercentage over 2016 van de RAV Brabant-Noord bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 4,42%.

Bijlage 12 Overzicht van baten en lasten 2017 RAV Midden- en West-Brabant

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven	28.407.085	29.485.608	27.581.469
Overige opbrengsten	2.831.224	2.063.896	2.798.175
Vrijval voorzieningen			436.023
Som der bedrijfsopbrengsten	**31.238.309**	**31.549.504**	**30.815.667**
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten	19.191.573	20.297.254	18.343.398
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	2.288.538	1.976.552	2.398.860
Personeel derden	734.790	404.000	476.474
Overige personeelskosten	1.276.619	1.393.854	1.157.866
Kapitaallasten	1.503.679	1.587.047	1.551.772
Huisvestingskosten	923.030	936.843	849.461
Doorbelasting Het Service Centrum	1.091.292	1.041.121	1.003.216
Doorbelasting GGD	1.238	22.000	40.966
Toevoeging voorzieningen	163.671	-	78.291
Overige bedrijfskosten	3.760.352	3.640.150	3.378.779
Som der bedrijfslasten	**30.934.782**	**31.298.821**	**29.279.083**
	303.527	**250.683**	**1.536.584**
Financiële baten en lasten	**-39.291**	**-129.419**	**-38.894**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**264.236**	**121.264**	**1.497.690**
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	5.415	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	**269.651**	**121.264**	**1.497.690**

Financiële gang van zaken in 2017

Baten

(in duizenden euro's)

Specificatie baten RAV Midden/West Brabant	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Opbrengsten uit tarieven	39.541	29.486	10.055
Mutatie financieringsoverschot/-tekort	-11.134	-	-11.134
Opbrengsten uit tarieven	28.407	29.486	-1.079
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	2.831	2.064	767
Vrijval voorzieningen			-
Som der bedrijfsopbrengsten	31.238	31.550	-312

Wettelijk aanvaardbaar budget 2017

De onderschrijding van € 1.079.000 ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder budget is voor paraatheiduitbreiding (-€ 351.000), omdat de begrote uitbreidingen niet gerealiseerd konden worden. Het blijft moeilijk om voldoende verpleegkundigen aan te nemen. Verder is er minder budget vanuit de vrije marge regeling (- € 234.000) doordat deze kosten opgevangen worden in het reguliere budget en is er minder budget voor de overige kostenvergoeding (-€ 592.000). Dit betreft budget dat beschikbaar is voor opleidingskosten, maar deze kosten zijn lager dan hiervoor is begroot. Daarentegen is er meer budget (+ € 121.000) vanwege een hogere prijs-/loonindex.

Overige opbrengsten

De overschrijding van € 767.000 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat er boekwinst is gerealiseerd door verkopen ad €218.000 (verkoop pand Giessen en verkoop afgeschreven ambulances) en doordat er meer budget is van het ministerie van VWS voor FLO kosten (Functioneel Leeftijds Ontslag) ad €343.000, die dit jaar hoger zijn dan begroot. Er zijn hogere detacheringsopbrengsten ad € 70.000 en subsidieontvangsten ad €40.000. Verder zijn er voor € 40.000 aan nagekomen baten, met name vanwege een landelijke terugbetaling van de initiële opleidingen 2016 vanuit de Academie voor Ambulancezorg en een restitutie van het ABP.

Lasten

(in duizenden euro's)

Specificatie lasten RAV Midden/West Brabant	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en sociale lasten	19.191	20.297	-1.106
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	2.289	1.977	312
Personeel derden	735	404	331
Overige personeelskosten	1.277	1.394	-117
Kapitaallasten	1.504	1.587	-83
Huisvestingskosten	923	937	-14
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	1.092	1.063	29
Toevoeging voorzieningen	164		164
Overige bedrijfskosten	3.760	3.640	120
Som der bedrijfslasten	30.935	31.299	-364

Salariskosten
De onderschrijding van € 1.106.000 t.o.v. de begroting wordt grotendeel veroorzaakt doordat:

- er een onderbezetting is van de begrote formatie chauffeurs en verpleegkundigen ad - € 710.000, omdat de begrote paraatheiduitbreidingen niet volledig gerealiseerd konden worden. Hierdoor is het budget aanvaardbare kosten ook verlaagd (zie baten). Gedeeltelijk wordt de onderbezette vaste formatie ingevuld met uitzendkrachten;
- in de begroting abusievelijk de cao-verhoging (1,2%) dubbel is opgenomen ad -€ 200.000;
- er lagere kosten zijn door uitkeringen ziektegelden ad - €75.000;
- er lagere lasten zijn, doordat er minder GHOR-vergoedingen zijn uitbetaald ad - € 55.000;
- er meer vergoedingen zijn vanwege een toename van ouderschapsverlof ad - € 30.000.

De onderbezette vaste formatie wordt gedeeltelijk ingevuld door meer inzet van uitzendkrachten, zie hiervoor de toename van kosten van personeel derden.

FLO kosten
Deze kosten zijn hoger dan verwacht, 95% hiervan wordt vergoed door het ministerie van VWS.

Personeel derden
Er is een overschrijding van € 331.000 doordat de vaste formatie nog niet op orde is en inhuur van uitzendkrachten meer nodig was dan begroot.

Overige personeelskosten
De onderschrijding ad €117.000 wordt grotendeels veroorzaakt doordat de opleidingskosten lager uitvallen dan begroot. Dit wordt onder meer verklaard doordat een groot deel van het toebedeelde eigen scholingsbudget per werknemer niet gebruikt is.

Kapitaallasten
De onderschrijding van de kapitaallasten ad €83.000 wordt vooral veroorzaakt doordat de aanschaf van de opleidingspoppen en de infuuspompen zijn uitgesteld naar 2018. Verder heeft de aanschaf van de ambulances 2 maanden later plaats gevonden, dan waarbij de begroting rekening mee was gehouden.

Toevoeging voorzieningen
In 2017 heeft er een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening PLB-uren (persoonlijk levensfase budget) en de voorziening personele knelpunten wegens een minnelijke regeling.

Overige bedrijfskosten
De overige bedrijfskosten komen ten opzichte van de begroting 2017 €120.000 hoger uit, deze stijging is grotendeels te verklaren door:

- minder automatiseringskosten (onderhoud software, lagere kosten SOS toegang) ad -145.000;
- lagere onderhoudskosten wagenpark ad -€ 200.000, doordat de nieuwe ambulances nog minder onderhoud nodig hebben;
- hogere medische bedrijfskosten, door aanschaf van terreurpakketten en aanschaf van accu's ad €170.000;
- hogere diensten derden ad +€ 260.000 vanwege het versterken van het AED netwerk binnen de gemeenten;
- nagekomen kosten voorgaande jaren ad + € 45.000, dit betreft voornamelijk kosten die betrekking hebben op farmaceutisch toezicht van het ETZ ziekenhuis.

Resultaat
Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is € 269.651 positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 121.264 positief. In de volgende tabel is het verschil tussen realisatie en begroting weergegeven.

(in duizenden euro's) RAV Midden/West Brabant	Verschil realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	-1.079
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	767
Vrijval voorzieningen	-
Som der bedrijfsopbrengsten	-312
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-1.106
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	312
Personeel derden	331
Overige personeelskosten	-117
Kapitaallasten	-83
Huisvestingskosten	-14
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	29
Toevoeging voorzieningen	164
Overige bedrijfskosten	120
Financiële baten en lasten	-95
Som der bedrijfslasten	-459
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	147

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimpercentage over 2017 van de RAV Midden- en West-Brabant bedroeg exclusief zwangerschapsverlof 3,19%.

Bijlage 13 Overzicht van baten en lasten 2017 Overige activiteiten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit tarieven			
Overige opbrengsten	165.431	142.000	179.183
Vrijval voorzieningen		-	
Som der bedrijfsopbrengsten	**165.431**	**142.000**	**179.183**
Bedrijfslasten			
Salarissen en sociale lasten			17.765
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen		-	
Personeel derden	-	-	-
Overige personeelskosten			1.846
Kapitaallasten	49.247	54.474	26.619
Huisvestingskosten			1.402
Doorbelasting Het Service Centrum	3.030	2.891	5.143
Doorbelasting GGD	-	-	-
Toevoeging voorzieningen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	43.529	73.250	70.625
Som der bedrijfslasten	**95.806**	**130.615**	**123.400**
	69.625	**11.385**	**55.783**
Financiële baten en lasten		**-**	**-968**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**69.625**	**11.385**	**54.815**
Mutatie algemene reserve	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie reserve aanvaardbare kosten	-	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	**69.625**	**11.385**	**54.815**

Financiële gang van zaken in 2017

Baten

(in duizenden euro's) Specificatie baten Overige activiteiten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Opbrengsten uit tarieven		-	-
Mutatie financieringsoverschot/-tekort		-	-
Opbrengsten uit tarieven	-	-	-
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-	-	-
Overige opbrengsten	165	142	23
Som der bedrijfsopbrengsten	165	142	23

De hogere opbrengsten komen geheel door meer opbrengst inzake verhuur auto's aan de centrale huisartsenpost.

Lasten

(in duizenden euro's) Specificatie lasten Overige activiteiten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil
Salarissen en sociale lasten	-	-	-
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-	-	-
Personeel derden	-	-	-
Overige personeelskosten	-	-	-
Kapitaallasten	49	55	-6
Huisvestingskosten	-	-	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	3	3	-
Toevoeging voorzieningen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	44	73	-29
Som der bedrijfslasten	96	131	-35

Lasten

De overige bedrijfskosten zijn € 29.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door minder onderhoud aan de wagens en minder benzinekosten.

(in duizenden euro's) Overige Activiteiten	Verschil realisatie-begroting
Opbrengsten	
Opbrengsten uit tarieven	-
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-
Overige opbrengsten	23
Som der bedrijfsopbrengsten	23
Kosten	
Salarissen en sociale lasten	-
FLO-kosten/regeling bezwarende beroepen	-
Personeel derden	-
Overige personeelskosten	-
Kapitaallasten	-6
Huisvestingskosten	-
Doorbelasting Het Service Centrum/GGD	-
Toevoeging voorzieningen	-
Overige bedrijfskosten	-29
Financiële baten en lasten	
Som der bedrijfslasten	-35
Totaal saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	58